

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Zhodnocení investičního záměru města Příbram

Tomáš Mol

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Tomáš Mol

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Zhodnocení investičního záměru města Příbram

Název anglicky

Evaluation of the investment plan of the municipality of Příbram

Cíle práce

Cílem diplomové práce bude na základě zvolené analýzy, zhodnotit investiční záměr města Příbram a navrhnout vhodný způsob jeho financování. Dílčím cílem bude zhodnocení hospodaření zvolené municipality.

Metodika

Literární rešerše bude zpracována metodou komparace a kompilace poznatků z literatury a ostatních citovaných zdrojů. Poznatky budou čerpány z oblasti financování investičních záměrů a hodnocení investic ve veřejném sektoru.

V praktické části bude využita metoda poměrové analýzy při posouzení finanční situace obce a budou proočteny základní ukazatele hospodaření obcí. Posouzení investičního záměru bude provedeno pomocí analýzy CBA (Analýza přínosů a nákladů). Dále bude provedena analýza a komparace zvolených variant financování investice, jejich vyhodnocení a následné zvolení nevhodnější varianty financování investičního záměru dané municipality v České republice.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

analýza přínosů a nákladů, investice, municipalita, rozpočet, veřejný projekt

Doporučené zdroje informací

BAKEŠ, M. *Finanční právo*. V Praze: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-440-7.

BOARDMAN, A. E.; et. al.: *Cost-benefit analysis: concepts and practice*. New Jersey: Prentice Hall, Inc., 2001. ISBN 0-13-087178-8.

HEJDUKOVÁ, P. *Veřejné finance: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-298-4.

MAAYTOVÁ, A. – OCHRANA, F. – PAVEL, J. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5561-8.

OCHRANA, F. *Nákladově užítkové metody ve veřejném sektoru*. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86119-96-3.

OCHRANA, F. – PAVEL, J. – VÍTEK, L. *Veřejný sektor a veřejné finance : financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Daniela Pfeiferová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 02. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zhodnocení investičního záměru města Příbram" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2023

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Daniele Pfeiferové, Ph.D. za projevenou ochotu při vedení práce a za její cenné rady a připomínky při vypracování mé diplomové práce.

Zhodnocení investičního záměru města Příbram

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá zhodnocení investičního záměru rekonstrukce aquaparku ze strany obce. V teoretické části je definována územní samospráva, popsána obec, její působnost, rozpočet a investiční rozhodování. V praktické části je charakterizováno město Příbram, zhodnoceno finanční hospodaření města, popsán investiční záměr rekonstrukce aquaparku a určeny jeho provozní výnosy a náklady. Záměr rekonstrukce aquaparku je následně zhodnocen metodou analýzy nákladů a přínosů. Na základě výsledků plynoucích z analýzy je rozhodnuto o doporučení projektu k realizaci.

Klíčová slova: analýza nákladů a přínosů, finanční analýza, hospodaření obce, příjmy, rozpočet, veřejný projekt

Evaluation of investment plan of the municipality of Příbram

Abstract

The diploma thesis deals with the evaluation of the investment plan of the reconstruction of the aquapark by the municipality. The theoretical part defines territorial self-government, describes the municipality, its powers, budget and investment decision-making. The practical part characterizes the town of Příbram, evaluates the financial management of the city, describes the investment plan of the reconstruction of the aquapark and determines its operating revenues and costs. The intention of the reconstruction of the aquapark is then evaluated by the method of cost-benefit analysis. Based on the results resulting from the analysis, it is decided to recommend the project for implementation.

Keywords: budget, cost-benefit analysis, financial analysis, municipal management, public project, revenues

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika.....	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika	12
2.2.1	Metoda CBA	12
3	Teoretická východiska.....	18
3.1	Územní samospráva	18
3.2	Obec	18
3.2.1	Působnost obce.....	19
3.2.2	Orgány obce	20
3.3	Rozpočet obce	22
3.3.1	Metody sestavování územních rozpočtů	23
3.3.2	Struktura územního rozpočtu	24
3.3.3	Příjmy územních rozpočtů	26
3.4	Výdaje územních rozpočtů.....	29
3.4.1	Odvětvové členění výdajů.....	30
3.5	Investiční rozhodování obce	31
3.5.1	Analýza investice	32
3.5.2	Metody nákladově užitkové analýzy.....	32
3.6	Financování veřejných investičních projektů.....	34
3.6.1	Financování z vlastních zdrojů.....	34
3.6.2	Financování z cizích zdrojů	35
3.6.3	Nestandardní forma financování investičního projektu	36
3.7	Monitoring hospodaření municipalit.....	37
4	Vlastní práce.....	38
4.1	Charakteristika obce Příbram	38
4.1.1	Strategický plán rozvoje města Příbram 2022-2030	39
4.2	Finanční analýza města Příbram	39
4.2.1	Finanční ukazatele.....	42
4.2.2	Monitorující ukazatele	46
4.3	Hodnocení investičního záměru metodou CBA.....	47
4.3.1	Charakteristika investice	47
4.3.2	Vymezení beneficentů.....	49
4.3.3	Popis investiční a nulové varianty	49
4.3.4	Přírůstková metoda.....	53
4.3.5	Kvantifikace efektů	59
4.3.6	Neocitelné efekty – stínové a náhražkové ceny	59

4.3.7	Výpočet základních ukazatelů.....	61
4.3.8	Interpretace výsledků	64
4.3.9	Citlivostní analýza.....	64
4.3.10	Analýza nákladů a přínosů v užší verzi.....	64
4.4	Financování investičního záměru	65
5	Zhodnocení a doporučení	68
6	Závěr	71
7	Zdroje.....	73
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů, rovnic a zkratk.....	76
8.1	Seznam obrázků	76
8.2	Seznam tabulek.....	76
8.3	Seznam grafů.....	77
8.4	Seznam rovnic	77
8.5	Seznam zkratk.....	78

1 Úvod

Veřejný projekt má zpravidla charakter investiční akce, kde dochází k systémovému rozdělení veřejných zdrojů. Výsledek veřejného projektu má většinou materiální či duchovní charakter, který splňuje předem stanovené společenské cíle. O veřejném projektu a jeho způsobu realizace se předem rozhoduje veřejnou volbou. Problematika veřejných projektů je značně rozsáhlá, zejména v oblasti finanční náročnosti. Většina veřejných projektů je financována z peněz daňových poplatníků, kteří mnohdy chtějí vědět, jak je s jejich penězi naloženo a zda jim bude plynout z projektu nějaký užitek.

Existuje mnoho možností, jak dát lidem záruku výběru správného veřejného projektu. Obce k hodnocení veřejných projektů nejčastěji využívají analýzu nákladů a přínosů (CBA). Oblíbená je z důvodu hodnocení projektu nejen z finanční stránky, ale také dopadu na společnost. U veřejného projektu se klade důraz na finanční zátěž, jeho udržitelnost a v neposlední řadě na dostatek zdrojů, které budou udržovat projekt během jeho životnosti v chodu.

Důležitou fází k realizaci projektu je způsob jeho financování. Obce mohou financovat projekt vlastními zdroji, ale většinou je jejich snahou najít finance mimo jejich rozpočet. Mezi varianty možného financování spadají dotace ze státního rozpočtu, dotace z evropských fondů či úvěry. Z pohledu dotací obce často přemýšlí o veřejném investičním projektu právě na základě vypsání dotačních programů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této práce bude na základě zvolené nákladově výstupové metody hodnocení veřejných projektů zhodnotit investiční záměr města Příbram a navrhnout vhodný způsob jeho financování. Pro zhodnocení investičního záměru byla vybrána a zpracována nákladově užitková analýza – CBA.

Dílčím cílem je zhodnocení hospodaření zvoleného města Příbram v období 2018–2021 za pomoci poměrových ukazatelů. Poslední část práce se zabývá výběrem vhodného financování investičního záměru.

2.2 Metodika

Diplomová práce se v prvních kapitolách literární rešerše zabývá územní samosprávě v České republice a teoreticky popisuje obec. Následná část pojednává o rozpočtu obce se zaměřením na příjmovou a výdajovou stránku územního rozpočtu. Práce následně rozebírá čtyři nákladově výstupové metody, které se využívají k hodnocení investičních projektů, z nichž největší důraz je kladen na metodu CBA popsanou v metodice práce.

Praktická část se věnuje vybranému investičnímu záměru města Příbram. Charakterizuje město Příbram a na základě městských rozpočtů je zhodnocena finanční stabilita města. Následně jsou vypočteny poměrové ukazatele, které lze použít pro hodnocení hospodaření obce. Poté je popsán investiční záměr a zpracovaná metoda CBA dle postupu stanoveném v metodice práce. Na základě výsledků vzešlých z CBA analýzy je rozhodnuto o tom, zda je projekt vhodný k realizaci. Dále jsou navrženy varianty vhodného financování investičního záměru.

Na závěr jsou shrnuty veškeré poznatky a výsledky práce, podle kterých je zhodnocen celý investiční projekt.

2.2.1 Metoda CBA

Metoda CBA se řadí mezi nejpoužívanější a relativně nejpřesnější, jelikož jsou veškeré náklady a přínosy oceňovány v peněžních jednotkách. V průběhu analýzy se porovnávají přínosy (benefits), které vyjadřují pozitivní efekty spojené s vynaloženými náklady a újmy (costs), které zachycují veškeré negativní efekty investice. Tato metoda se primárně využívá k hodnocení projektů ve veřejné sféře a při svém zpracování udává, co komu realizace projektu bere a komu přináší (Město Valašské Meziříčí, 2017, s. 34).

CBA analýza má dvě podoby využití – ex post nebo ex ante. Ex post analýza se provádí až po provedení investičního projektu. Zjišťuje, zda byla realizace projektu dobrým nápadem a zároveň udává důležité informace pro realizaci budoucích projektů v této oblasti. Varianta ex ante řeší, zda projekt vůbec realizovat (Boardman, 2001, s. 3).

V projektu dělíme náklady a užítky na (Sieber, 2004):

- Přímé – působí na subjekty, které se přímo podílí na realizaci projektu
 - Nepřímé – působí na subjekty, které na první pohled s projektem zdánlivě nesouvisí
- X
- Tržní – u nichž lze cenu zjistit nebo odvodit z trhu
 - Nepřímé – kde se cena stanoví na základě využití dalších metod

Základním hodnotícím kritériem je sledování čistého současného přínosu, které je dáno vztahem (Ochrana, 2005, s. 66):

Rovnice 1 Čistý současný přínos

$$B > C$$

B... současná hodnota přínosů (v peněžních jednotkách)

C... současná hodnota nákladů (v peněžních jednotkách)

Vztah pro určení efektivnosti vložené peněžní jednotky (Ochrana, 2005, s. 66):

Rovnice 2 Efektivnost vložené peněžní jednotky

$$\frac{B}{C} \geq 1$$

B... současná hodnota přínosů (v peněžních jednotkách)

C... současná hodnota nákladů (v peněžních jednotkách)

Struktura CBA analýzy u veřejných projektů

Definice podstaty a přínosu projektu – Zahrnuje popis hlavních charakteristik projektu a jeho etap. Jsou zde zodpovězeny základní otázky jako je název, zaměření projektu, služby, jaký problém řeší, kdo je investor projektu, kapacita apod. Zachycují se i možné varianty financování projektu (Boardman, 2001, s. 6).

Vymezení struktury beneficentů – Identifikace subjektů, kterých se investiční záměr přímo dotýká a může jim z projektu plynout určitý pozitivní efekt. Je zde vysoká pravděpodobnost, že se tyto subjekty budou chtít k plánovanému projektu vyjádřit, a proto jsou pro investora důležitým faktorem (Sieber, 2004).

Investiční a nulová varianta – Investiční varianta porovnává vzniklé náklady a přínosy po realizaci investičního projektu s výchozím stavem neboli nulovou variantou. Rozdíl mezi těmito dvěma variantami se stanovuje pomocí přírůstkové metody kalkulace nákladů a výnosů (Sieber, 2004, s. 14).

Identifikovat a kvantifikovat relativní náklady a přínosy projektu – Při hodnocení se využívá přírůstková metoda. Počítá výsledný rozdíl mezi investiční a nulovou variantou. Pokud je výsledný rozdíl kladný, pak se jedná o přínos. Je-li výsledek záporný, jedná se o újmu. (Boardman, 2001, s. 7)

Předpovědět a slovně popsat neocenitelné efekty projektu – Jde spíše o doplňkové náklady a přínosy, které nelze peněžně ohodnotit, a proto se musí slovně okomentovat. U těchto doplňkových efektů je nutné zjistit, zda jsou významově zanedbatelné a nemají tak vliv změnit vypovídající hodnotu celé analýzy (Sieber, 2004, s. 19).

Převod jednotlivých efektů na hotovostní toky – Většina nákladů a přínosů je již vyjádřena v peněžních jednotkách. Zbývá určit neocenitelné efekty, které jsou vyjádřeny v jiných než peněžních jednotkách. Jedna z možností je využití přímého ocenění na základě tržní ceny. Tento postup však většinou u veřejných projektů využít nelze. Lze je vyjádřit za pomoci stínových a náhražkových cen. Stínové ceny vyjadřují náklady obětované příležitosti oceňovaného statku. U principu náhražkové ceny se efekt ohodnotí odvozením ceny od jiného aktiva, pro který trh existuje. Mezi dvěma statky musí existovat logická souvislost.

Stanovení diskontní sazby – Diskontní sazba je výnosová míra, kterou mají z pohledu rizika alternativní investiční záměry. Diskontní sazba převádí budoucí hodnoty hotovostních toků na jejich hodnotu současnou tzv. diskontování. Znázorňuje nejlepší možný výnos alternativní investice k investici posuzované (Sieber, 2004, s. 22).

Výpočet základních (kriteriálních) ukazatelů – Mezi základní kriteriální ukazatele se řadí současná hodnota (PV), čistá současná hodnota (NPV), vnitřní výnosové procento (IRR), doba návratnosti (T) a index rentability (NPV/I). Vzorce pro výpočet základních ukazatelů:

Současná hodnota (PV) vyjadřuje součet všech budoucích hotovostních toků plynoucích z investice převedených na současnou hodnotu. Převod se provádí diskontováním budoucích toků (Polách, 2012).

Rovnice 3 Současná hodnota

$$PV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

PV... je současná hodnota všech hotovostních toků v období 1 až n

CF_t ... hotovostní tok v čase t

r... diskontní sazba

t... konkrétní období

n... poslední hodnocené období

Je-li hodnota $PV \geq 1$, poté je pro nás projekt přijatelný. V opačném případě $PV \leq 1$ je pro nás projekt nepřijatelný.

Čistá současná hodnota (NPV) vyjadřuje součet současné hodnoty budoucích hotovostních toků z investice a hotovostního toku v nultém roce (Sieber, 2004, s. 26).

Rovnice 4 Čistá současná hodnota

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

NPV... čistá současná hodnota investice, zbylé zkratky jsou stejného významu jako u předešlé rovnice současné hodnoty.

V případě, kdy ukazatel:

- $NPV \geq 0$, považujeme projekt za přijatelný
- $NPV \leq 0$, považujeme projekt za nepřijatelný

Při vzájemném porovnávání projektů by měl být vždy zvolen ten projekt, u kterého hodnota ukazatele NPV je nejvyšší (Sieber, 2004, s. 26).

Vnitřní výnosové procento (IRR) vyjadřuje takovou výši diskontní sazby, při které bude čistá současná hodnota z investice rovna nule (Polách, 2012).

Rovnice 5 Vnitřní výnosové procento

$$0 = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+IRR)^t}$$

IRR – vnitřní výnosové procento, ostatní zkratky jsou stejného významu jako u předešlé rovnice čisté současné hodnoty.

Investiční projekt lze považovat za přijatelný, pokud hodnota IRR je vyšší než předpokládaná diskontní sazba.

Doba návratnosti (T) vyjadřuje dobu, která je zapotřebí k vyrovnání investice s počátečním stavem (Sieber, 2004, s. 32).

Rovnice 6 Doba návratnosti

$$T = \frac{CF_0}{CF_t}$$

T... doba návratnosti

CF₀... náklady na investici

CF_t... roční tok čistých peněžních příjmů

V případě kdy:

- Doba návratnosti ≥ doba životnosti = projekt není přijatelný
- Doba návratnosti ≤ doba životnosti = projekt je přijatelný

Index rentability (NPV/I) vyjadřuje podíl čisté současné hodnoty projektu na investičních výdajích. Neboli udává, kolik peněžních jednotek čistého diskontovaného přínosu připadá na jednu investovanou jednotku (Polách, 2012).

Rovnice 7 Index rentability

$$NPV/I = \frac{(PV + CF_0)}{CF_0}$$

I=-CF₀

NPV... čistá současná hodnota investice

PV...současná hodnota investice

CF₀...náklady na investici

Investiční projekt lze považovat za přijatelný, pokud je ukazatel kladný.

Citlivostní analýza – Pomáhá zkoumat proměnné a nejisté předpoklady investičního projektu a vlivy jejich změn na výsledné ukazatele. Mezi její výhody se řadí zejména nutkání identifikovat hlavní předpoklady, proměnné projektu a pomáhá odhalit spolehlivost prognózy (Boardman, 2001, s. 14).

Interpretace výsledků – Předchozí kroky definovali náklady a přínosy vycházející z projektu, převedli je na hotovostní toky, vypočetli kritériální ukazatele. Zbývá správně interpretovat výsledky analýzy. Každý z ukazatelů se musí pečlivě vyhodnotit. Důležité je si určit důležitost každého kritéria a správně ho interpretovat. Je nutné pamatovat i na to, že i z dobře provedené analýzy, lze vyvodit špatný závěr.

Rozhodnutí o přijatelnosti a financování investičního záměru – k dispozici jsou všechny potřebné údaje, a lze proto bezpečně rozhodnout o přijatelnosti investice. Jsou-li hodnoty kritériálních ukazatelů dostatečně vysoké, lze projekt považovat za rozumný a smysluplný. Nakonec je nutné zvážit, zda má obec opravdu potenciál danou investici realizovat. Může být vytvořen projekt, který bude generovat vysoký společenský efekt, ale na druhou stranu může generovat vysoce záporné finanční toky a zruinovat tak svého realizátora (v našem případě obec) (Sieber, 2004, s. 37).

3 Teoretická východiska

Při investičním rozhodování ve veřejném sektoru se klade důraz na společenské a ekonomické dopady projektu. Neméně důležitou stránku hraje analýza technických a finančních aspektů projektu, provádí se různé studie proveditelnosti a analýzy nákladů a přínosů. Součástí investičního rozhodování ve veřejném sektoru bývá také zapojení veřejnosti a dalších zainteresovaných stran, aby byly zohledněny různé názory a zájmy společnosti.

3.1 Územní samospráva

Územní samospráva realizuje právo občanů na vlastní samosprávu a právo na spravování určitého území na základě působnosti vymezené ústavou a příslušnými zákony. Částečná decentralizace veřejné správy se považuje za významný projev demokratizace společnosti a budování občanské společnosti.

Česká republika dělí územní samosprávné celky na:

- obce – základní územní samosprávné celky (6258 obcí)
- kraje – vyšší územní samosprávné celky (14 krajů)

Funkce územní samosprávy:

- **Samosprávnou** nebo tzv. **samostatnou působnost**, při které zajišťuje potřeby občanů na lokální či regionální úrovni
- **Přenesenou působnost** – výkon státní správy se nerealizuje orgány státní správy, ale nepřímou orgány místních samospráv. Platí zde princip podřízenosti.

V praxi se využívá smíšeného modelu místní správy. Obce nebo kraje vykonávají vedle své samosprávné působnosti také část státní správy v přenesené působnosti (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 101).

3.2 Obec

Obec je veřejnoprávní korporací a její činnost upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích. V důsledku dlouhodobě probíhající decentralizace kompetencí a zabezpečování veřejných statků se postavení obce stává stále významnější.

Obec je pokládána za základní článek územní samosprávy, jež se vyznačuje třemi základními znaky (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích):

- územím
- občané, právnické osoby a podnikatelé se sídlem na území obce
- působnost (samosprávná, přenesená)

V České republice rozlišuje tyto druhy obcí (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 107):

- obce, které nejsou městy
- obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností, které ve svém správním obvodu vykonávají nad rámec přenesené působnosti výkon státní moci
- města – obce, která získala status města v minulosti nebo mají počet obyvatel vyšší než 3 tisíce
- statutární města
- Hlavní město Praha

Občan se může podílet na řízení obce (Kočí, 2012, s. 20):

- přímo – dobrovolnou prací v komisích, aktivní účast na veřejných schůzích, účast v místním referendu
- Nepřímo – prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva obce

3.2.1 Působnost obce

Obec vykonává samosprávnou působnost a přenesenou působnost obce.

Samostatná působnost obce

Do samostatné působnosti obce spadají záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejich občanů (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

- obec je veřejnoprávní korporace – společenství občanů s trvalým pobytem a právnickými osobami se sídlem v katastru obce
- reprezentuje veřejné zájmy
- věnuje se sociálně-ekonomickému rozvoji na svém území
- je právnickou osobou – vystupuje pod vlastním jménem a může vstupovat do právních vztahů
- zabezpečuje veřejné služby (může za tímto účelem zřizovat neziskové organizace)
- má právo zřizovat obecní podniky a vkládat do nich svůj majetek
- musí mít určitou finanční suverenitu stanovenou příslušným zákonem, která ji zaručuje být částečně finančně nezávislá na státu
- nositelem veřejné moci, může vydávat obecně závazné vyhlášky nebo zřizovat obecní policii
- hospodaří podle svého rozpočtu
- může spolupracovat s jinými obcemi – dobrovolné svazky obcí, smlouvy o sdružení, mikroregiony

Přenesená působnost obce

Přenesená působnost znamená dekoncentrace státní správy, při které dochází k delegování výkonu státní správy. Na plnění výkonu přenesené působnosti získají obce příspěvek ze státní rozpočtu (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Do přenesené působnosti můžeme například zařadit:

- vydávání nařízení prováděcích předpisů k zákonům (např. parkovací zóny ve městech)
- vydávání stavebního povolení
- projednávání přestupků
- pořizování územního plánu obce
- vedení matričních knih

Přenesenou působnost ve většině případů vykonávají obecní úřady. Podle rozsahu jejich působnosti dělíme obecní úřady na (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích):

- obce I. stupně
- obce II. stupně (obce s pověřeným obecním úřadem)
- obce III. stupně (obce s rozšířenou působností)

3.2.2 Orgány obce

V České republice jsou orgány a jejich činnosti vymezeny v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán, který má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Zastupitelé obce jsou voleni v komunálních volbách na čtyřleté volební období z řad politických strany v obci, popřípadě nezávislých kandidátů. Členem zastupitelstva může být zvolen občan starší 18 let, který má trvalé bydliště v dané obci. Ze zákona jsou zastupitelstva obce veřejná a musí se řídit schváleným jednacím řádem (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 112).

Rozhodovací pravomoci zastupitelstva obce (Balík, 2009, s. 69):

- schvaluje program rozvoje území obce, rozpočet obce a závěrečný účet
- volbu starosty, místostarosty a dalších členů rady obce
- rozpočtová opatření
- výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu
- výši odměn starosty a členů zastupitelstva

- poskytnutí půjčky
- přijetí nebo převzetí půjčky, úvěru, převzetí dluhu, poskytnutí dotace atd.
- emisi komunálních obligací
- založení, zřízení nebo zánik neziskových organizací
- vstup nebo vystoupení obce ze svazku obcí
- vklady peněžité i nepeněžité do svazku obcí
- udělení čestného občanství
- zřízení obecní policie
- vyhlášení obecně závazné vyhlášky
- vyhlášení místního referenda
- rozhodovat o majetkových záležitostech (nabytí a převod nemovitostí, převod bytů a nebytových prostor v majetku obce, zastavení movitých věcí nebo práv apod.)

Rada obce

Je výkonným orgánem obce a její členové jsou voleni ze zastupitelstva obce. Počet členů rady je vždy lichý, přičemž počet může být mezi 5–11 členy. Má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů, rada obce se nevolí. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové. Rada obce podléhá zastupitelstvu a její jednání jsou neveřejná (Pomahač, 2013).

Radě je dle zákona o obcích vyhrazeno například (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích):

- vytvářet návrhy pro zasedání zastupitelstva obce
- vydávat nařízení obce
- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem
- rozhodovat o uzavírání nájemních smluv
- rozdělení pravomocí v obecním úřadu
- schvalování organizačního řádu obecního úřadu

Starosta

Starosta je hlavním představitelem obce, zastupuje obec na venek, je členem zastupitelstva a je mu odpovědný. V nepřítomnosti zastupuje starostu místostarosta.

Mezi pravomoci starosty patří (Kočí, 2012, s. 108):

- svolává, připravuje a řídí schůze zastupitelstva a rady obce
- jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu
- je odpovědný za objednání a provedení auditu hospodaření obce

- je odpovědný za informovanost občanů o činnosti obce

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, zaměstnanci a tajemníkem. Funkce tajemníka se vždy zřizuje u pověřených obecních úřadů a obcí s rozšířenou působností. Obecní úřad plní administrativně organizační činnost. V rámci samostatné působnosti vykonává úkoly, které mu stanovuje zastupitelstvo. Úkoly v přenesené působnosti jsou obecnímu úřadu vymezeny v zákonu o obcích (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 116).

3.3 Rozpočet obce

Rozpočet obce je charakterizován jako decentralizovaný peněžní fond, ve kterém se soustředí jak příjmy získané na základě přerozdělení v rozpočtové soustavě, tak i příjmy generované vlastní činností. Územní rozpočet je vytvářen za využití nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, typickým pro všechny veřejné rozpočty. V České republice je rozpočtové období shodné s kalendářním rokem (Pařízková, 2001, s. 390).

Rozpočet můžeme charakterizovat jako bilanci, která bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období. Hospodaření obcí je možné znázornit vztahem:

Rovnice 8 Hospodaření obce

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde, F_1 znázorňuje stav peněžních prostředků na počátku roku, P = příjmy, V = výdaje a F_2 znázorňuje stav peněžních prostředků na konci roku (Provazníková, 2015, s. 51).

Je-li F_2 větší než F_1 , vytváří se nám tzn. kladný přebytek. Kladný přebytek potom tvoří finanční rezervu pro hospodaření v následujícím rozpočtovém roce. Je-li naopak F_1 větší než F_2 , potom hospodaření obce skončilo se schodkem a obec musí shánět další finanční prostředky na vyrovnání bilance. V tomto případě lze použít rezerv z minulého roku nebo například úvěru (Provazníková, 2015, s. 51).

Další funkce rozpočtu obce zahrnuje úlohu finančního plánu, který zajišťuje solventnost obce. V praxi to znamená, že připouští pouze ty výdaje, které jsou kryty a) příjmy, které může obec reálně očekávat, b) již vytvořenými rezervami, c) půjčkami, které lze získat a splatit (Pařízková, 2001, s. 392).

U finančního plánu obsahuje tzv. rozpočtové omezení. Rozpočtové omezení znázorňuje snahu obcí vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu. Díky

tomu se pak stává konflikt mezi financováním záměrů a cíli na výdajové straně (Provazníková, 2015 s. 52).

Územní rozpočet je nástroj k prosazování cílů obecní a regionální politiky. Zahrnuje (Peková, 2008, s. 100):

- stanovuje priority v poskytování veřejných statků a služeb
- alokace zdrojů
- v rámci zákonných norem stanovuje úroveň zdanění a výši poplatků
- poskytuje informace o finanční situaci a plánech obce

Z uvedených funkcí vyplývají tři roviny rozpočtu (Provazníková, 2015, s. 53):

- rozhodovací – rozhoduje o tom, čeho chce obec dosáhnout. Přiřazuje zdroje mezi jednotlivé výdaje (investice, služby apod.)
- řídicí – alokace zdrojů mezi jednotlivé organizační jednotky obce
- kontrolní

3.3.1 Metody sestavování územních rozpočtů

Přírůstkový způsob

Základem přírůstkového způsobu je rozpočet pro současné období, ke kterému se pomocí odhadu stanoví a připočtou meziroční změny, o které bude současný rozpočet v příštím roce navýšen. Zohledňují se zejména (Ministerstvo vnitra ČR, 2018):

- celoroční dopady a efekty – berou se v úvahu změny v činnostech, které byly v současném roce realizovány jen z části
- jednorázové změny na straně příjmů a nákladů
- částky odrážející inflaci
- demografické trendy
- požadavky se zavedením nové legislativy – započítat možné dodatečné náklady
- případné dodatečné příjmy a výdaje při realizaci investičních projektů

Nedostatkem přírůstkového způsobu je, že bere v úvahu historické náklady na službu a nezabývá se její současnou prioritou. Neuvažuje nad tím, zda je služba spravedlivě rozložena mezi spotřebitele, zda odpovídá současným potřebám a zájmům občana a zda je poskytována efektivně (Ministerstvo vnitra ČR, 2018).

Fixně limitovaný rozpočet

V případě fixně limitovaného rozpočtu je pro následující rok rozpočet pro určitou skupinu služeb fixní. To znamená, že může být stanoven kteroukoliv metodou a navýší se

přírůstek pro očekávanou inflaci. V rámci obecního rozpočtu je možné tento způsob využít v případě, že poskytování veřejných služeb zajišťují prostřednictvím jiných organizací. Těm následně obec poskytuje určitou paušální částku, kterou si poté organizace rozdělí mezi nákladové položky dle svých aktuálních potřeb.

V odborné literatuře se uvádějí ještě další metody sestavování rozpočtů, a to zejména metoda nulové základny, metoda performance budgeting a metoda programového rozpočtování (Provazníková, 2015, s. 53).

3.3.2 Struktura územního rozpočtu

Rozpočet obce se zpravidla sestavuje ve dvojím průřezu, na běžný a kapitálový. Dochází zde k oddělení běžného hospodaření od investičního, které nám umožňuje analyzovat vynaložení daňových i nedaňových příjmů (Provazníková, 2015, s. 60).

Běžný rozpočet

Běžný rozpočet zahrnuje bilanci běžných příjmů a výdajů, které se každoročně opakují a vztahují se k současnému rozpočtovému roku. Obec běžnými příjmy financuje provozní (neinvestiční) potřeby prostřednictvím běžných výdajů. Tabulka č. 1 zobrazuje hlavní kategorie běžných příjmů a výdajů (Kadeřábková, Peková, 2012).

Tabulka 1 Běžný rozpočet

Příjmy	Výdaje
<p><u>-daňové:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • svěřené daně • sdílené daně • místní daně • správní poplatky 	<ul style="list-style-type: none"> • všeobecné veřejné služby (veřejná správa) • veřejný pořádek (policie, hasiči) • vzdělání • péče o zdraví (veřejné zdravotnictví) • bydlení • komunální služby • na podnikání • ostatní běžné výdaje • placené úroky • běžné dotace jiným rozpočtům
<p><u>-nedaňové:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • uživatelské poplatky za služby • příjmy z pronájmu majetku • příjmy od vlastních neziskových organizací • zisk z podnikání • ostatní 	
<p><u>-přijaté transfery:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • běžné dotace ze státního rozpočtu • běžné dotace ze státních fondů • od územních rozpočtů • ostatní běžné příjmy (dary, sankce) 	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Zdroj 1: Vlastní zpracování, Provazníková, 2015, s. 61

V případě vyrovnaného rozpočtu se příjmy rovnají výdajům. Při vyrovnaném rozpočtu je obec schopna svými běžnými příjmy pokrýt běžné výdaje. Ve stavu deficitního rozpočtu se běžnými příjmy nedokážou pokrýt běžné výdaje. V tomto případě je ztráta hrazena z kapitálového rozpočtu (prodejem majetku, úvěrem, popřípadě emisí komunálních obligací) (Kadeřábková, Peková, 2012).

Kapitálový rozpočet

V kapitálovém rozpočtu se zachycují příjmy, které obec využívá k financování svých investičních potřeb a zároveň přesahují období jednoho rozpočtového roku. Zpravidla se jedná o jednorázové a neopakovatelné příjmy a výdaje. Dochází zde ke kumulaci finančních zdrojů na pořízení dlouhodobých aktiv, jejichž výdaje na pořízení jsou velké (Provazníková, 2015, s. 61).

Tabulka 2 Kapitálový rozpočet

Příjmy	Výdaje
- z prodeje majetku	- na investice
- kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	- kapitálové dotace jiným rozpočtům
- příjmy z půjček apod.	- na nákup obligací, akcií
- příjmy z emise vlastních obligací	- poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
- přebytek běžného rozpočtu	- splátky dříve přijatých půjček
- dary na investice apod.	- krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj 2: Vlastní zpracování, Provazníková, 2015, s. 62

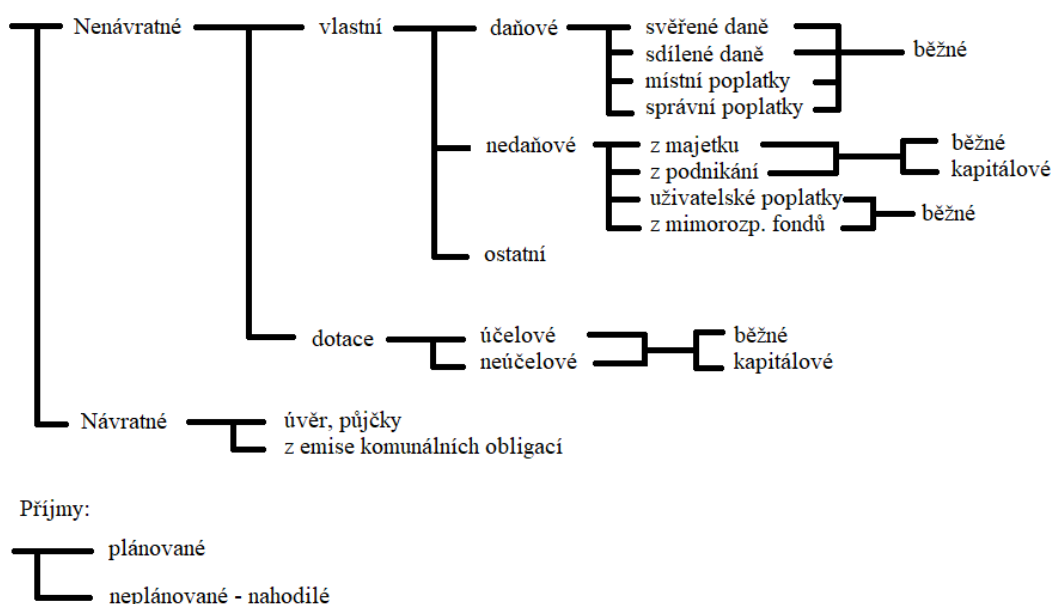
Kapitálový rozpočet je (Provazníková, 2015, s. 62):

- vyrovnaný – jestliže se výdaje rovnají příjmům
- deficitní – jsou-li kapitálové výdaje vyšší než příjmy
- přebytkový – jsou-li kapitálové výdaje nižší než příjmy

3.3.3 Příjmy územních rozpočtů

Příjmy rozpočtu obce závazně člení rozpočtová skladba. Obrázek č.1 zobrazuje pro lepší orientaci příjmy obecního rozpočtu na schématu.

Obrázek 1 Schéma příjmů územních rozpočtů

Zdroj 3: Vlastní zpracování, Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 237

Daňové příjmy

Rozpočty obcí jsou z větší části tvořeny právě daňovými příjmy, naopak u krajů je tato položka v rozpočtu minimální. V České republice mají obce velice omezenou daňovou pravomoc. V současné době mají daňovou pravomoc u místních poplatků a relativně omezenou pravomoc u daně z nemovitostí (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 238).

Daňové příjmy – svěřené a sdílené daně

Mezi svěřené (výlučné daně) řadíme daň z nemovitých věcí a daň z příjmů právnických osob, kde poplatníkem je obec nebo kraj. Celý výnos daně plyne do rozpočtu obce nebo kraje (Hejduková, 2015, s. 117).

- Daň z nemovitých věcí – je stanovena celostátně. Částečná pravomoc obce plyne ve stanovení výše koeficientů. Tato daň se dále dělí na daň z pozemků (předmětem je pozemek, poplatníkem je vlastník/nájemce) a daň ze staveb a jednotek (předmětem jsou zdanitelné stavby – inženýrské stavby, budovy).
- Daň z příjmů právnických osob placených obcemi – celý výnos plyne do rozpočtu obce. Neodvádí se, ale dochází pouze k přeúčtování.

V rámci sdílených daní plyne do rozpočtu obce pouze určitý podíl z celkového výnosu daně, který se řídí řadou kritérií. Sdílené daně zahrnují (Zákon č. 243/2000 Sb.):

- Daň z přidané hodnoty (DPH) – používají se tři sazby – 21 %, 15 %, 10 %. Výnos dělen na 3 díly, přičemž obce dostanou okolo 23 %, kraje 10 % a státní rozpočet 67 %.
- Daň z příjmů fyzických osob – jednotná sazba daně 15 %. Patří sem příjmy vybírané srážkou, příjmy ze závislé činnosti a příjmy ze samostatné činnosti.
- Daň z příjmů právnických osob – sazba 19 %. Rozdělení podobné jako u daně z přidané hodnoty.
- Daň z hazardních her – předmětem této daně je bingo, loterie, tombola, technické hry apod.

Daňové příjmy – místní poplatky

Místní poplatky (dle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích), spravuje a vybírá obec ve své režii v mezích stanové zákonem. Dle tohoto zákona obce mohou vybrat následující poplatky:

- Poplatek ze psů
- Poplatek z pobytu
- Poplatek ze vstupného

- Poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných částí měst
- Poplatek za sběr, třídění a odstraňování komunálního odpadu
- Poplatek za připojení k vodovodu/kanalizaci
- Poplatek z užívání veřejného prostranství
- Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Daňové příjmy – správní poplatky

Správní poplatky podle zákona č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích, obce vybírají v rámci přenesené působnosti. V příloze zákona se nachází sazebník, který stanovuje výši různých nákladů na zabezpečení konkrétní činnosti. Jde například o:

- Vydání stavebního povolení
- Nahlédnutí do živnostenského rejstříku
- Vydání nebo ověření stejnopisu
- Vydání občanského, řidičského průkazu

Nedaňové příjmy

Jde o příjmy, které obci neplynou z povinnosti dané zákonem. Obec je získává především svojí činností, např. prodejem či pronájmem majetku, hospodářskou činností, sankcemi apod (Peková, Pilný, Jetmar, 2005, s. 240-242).

- Příjmy z majetku
Vlastní-li obec majetek, může ho buďto pronajímat či prodat. Zde musí obec zvážit, co je pro ni efektivnější.
- Příjmy z vlastního podnikání
Obec získává příjmy z obecních podniků a obchodních společností. Většinou se jedná o podniky, které zajišťují nějakou službu pro obec např. skládka, svoz odpadu.
- Příjmy z finančního investování
Má-li obec volné finanční prostředky, může je investovat do bezpečných aktiv. Obec může finanční zdroje zhodnotit formou:
 - Termínovaného vkladu
 - Investováním do obchodovatelných cenných papírů
- Uživatelské poplatky
Peníze z uživatelských poplatků plynou přímo do rozpočtu obce, jestliže obec přímo zajišťuje smíšené veřejné statky pro své občany. Představují příjmy za tzv.

poplatkové služby – vodné, stočné, hřbitovní poplatky. Výši poplatků schvaluje zastupitelstvo obce.

- Příjmy sankční povahy

Příjmy sankční povahy nelze přesně plánovat, a proto mají charakter doplňkových příjmů do rozpočtu. Jedná se zejména o pokuty za přestupky například za parkování, rušení nočního klidu, ničení životního prostředí a jiné.

Dotace

Jedná se o nenávratné peněžní transfery. Ve většině obcí tvoří okolo 20 % obecního rozpočtu. Obce získávají peněžní prostředky ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo ze státních mimorozpočtových fondů. Proces poskytování dotací by měl zachovávat příjmovou dostatečnost, spravedlivost a solidaritu, stabilitu a jednoduchost kritérií a v neposlední řadě motivaci (Provazníková, 2015, s. 84).

Dotace dělíme na (Provazníková, 2015, s. 86):

- Běžné – dotace plynoucí do školství
- Kapitálové – investiční dotace
- Účelové – každá dotace má svůj účel, na který se musí vyčerpat. Pokud se tak nestane, musí se vrátit.
- Všeobecné – příspěvek na výkon státní správy

3.4 Výdaje územních rozpočtů

Za výdaje se považují veškeré návratné platby, opěťované i neopěťované, poskytované návratné platby za účelem rozpočtové politiky. Výdaje neobsahují splátky úvěrů, umoření dluhopisů a námi poskytované půjčky. Výdaje se rozdělují především z ekonomického hlediska na běžné a kapitálové (Lorenc, Kašpárková, 2015).

Běžné výdaje obsahují prostředky k financování běžného provozu obce, které dále dělíme na:

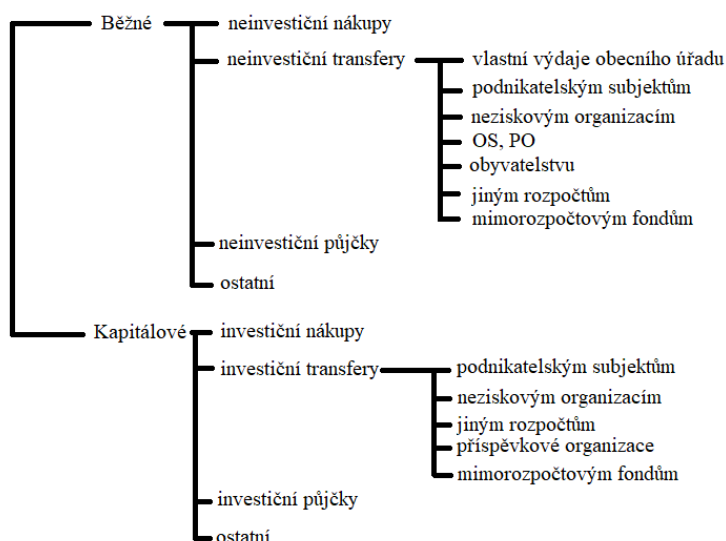
- Neinvestiční nákupy – opěťované výdaje za zboží a služby neinvestiční povahy a náklady na mzdy a pojistné.
- Neinvestiční transfery – neopěťované výdaje neinvestičního charakteru (dotace, příspěvky a dávky).
- Neinvestiční půjčky – návratně poskytované prostředky na neinvestiční účely.

Kapitálové výdaje charakterizují prostředky na financování investičních záměrů obce, které dále dělíme na:

- Investiční nákupy – opětované výdaje na pořízení dlouhodobého majetku, akcií a majetkových účastí jako nástroj rozpočtové politiky.
- Investiční transfery – neopětované výdaje poskytované na investiční účely mimo rozpočtovou jednotku.
- Investiční půjčky – návratně poskytované prostředky na investiční účely.

Další členění výdajů obcí podle různých kritérií zahrnují – podle rozpočtové skladby (druhové x odvětvové), podle infrastruktury (ekonomické x sociální), podle funkcí veřejných financí (alokační x redistribuční x stabilizační) (Češková, Kinšt, 2011).

Obrázek 2 Struktura výdajů územního rozpočtu

Zdroj 4: Vlastní zpracování, 2023

3.4.1 Odvětvové členění výdajů

Výdaje se z tohoto hlediska třídí podle odvětví. Při třídění se využívá čtyřmístný kód: skupiny (jednomístný kód) → oddíly (dvoumístný kód) → pododdíly (třímístný kód) → paragrafy (čtyřmístný kód) (Provazníková, 2015).

V České republice se třídí do šesti skupin, přičemž každá skupina obsahuje vnitřní podrobnější dělení (Provazníková, 2015):

- 1 Zemědělství a lesní hospodářství
- 2 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
 - 21 Průmysl, stavebnictví, obchod a služby
 - 22 Doprava
 - 221 Pozemní komunikace

- 222 Silniční doprava
 - 223 Plavba
 - 224 Železnice
 - 225 Letectví
- 23 Vodní hospodářství
- 24 Spoje
- 25 Všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce
- 3 Služby pro obyvatelstvo
 - 31 Vzdělání
 - 32 Vzdělání (vysoké školy)
 - 33 Kultura, církve sdělovací prostředky
 - 34 Tělovýchova a zájmové činnosti
 - 35 Zdravotnictví
 - 36 Bydlení, komunální služby a územní rozvoj
 - 37 Ochrana životního prostředí
 - 38 Výzkum a vývoj odvětvově nespecifikovaný
- 4 Sociální věci a politika zaměstnanosti
 - 41 Dávky a podpora v sociální zabezpečení
 - 42 Politika zaměstnanosti
 - 43 Sociální péče a pomoc
- 5 Bezpečnost státu a právní ochrana
- 6 Všeobecná veřejná správa a služby

3.5 Investiční rozhodování obce

Obce svými investičními aktivitami zvyšují životní úroveň nejen na svém území, ale pomáhají k hospodářskému rozvoji území celé České republiky. V dnešní době není investiční rozhodování pouhý rozbor ekonomických ukazatelů, ale stále více se projevuje potřeba zajištění všeobecného blaha, spokojenosti a bezpečí občanů – jinak řečeno zvyšování kvality života obyvatel. Před plánovanou investicí je potřeba správně vyhodnotit jak samostatnou investici, tak i možnost obce investici realizovat.

V moderní době obce spolupracují se svými občany v oblasti rozhodování o možných projektech realizovaných na jejich území. Tento krok pomáhá vedení obce lépe pochopit přání občanů a efektivněji vyhodnotit, které investiční projekty v rámci obce realizovat.

3.5.1 Analýza investice

Za normálních podmínek je u investice důležité znát celkové pořizovací náklady, provozní náklady, výnosnost, dobu návratnosti apod. U veřejných investic nás zajímá mimo jiné užitek, které pro občany z investice vyplývá. Veřejný sektor ke zjištění těchto ukazatelů hojně využívá nákladově užítkové analýzy. Nákladově užítkové analýzy se definují jako ekonomické analýzy, při kterých se zkoumají vztahy nákladů a užitků hodnocených ekonomických aktivit (Město Valašské Meziříčí, 2017, s. 8).

Pro hodnocení ekonomické analýzy je důležité znát tyto základní pojmy:

- Vstupy – vyjadřují všechny zdroje použité na produkci výstupů, výsledků a účinků.
- Výstupy – zboží nebo služby vytvořené prostřednictvím vstupů.
- Výsledky – hodnotí, čeho se v projektu dosáhlo (např. míra zvýšení vzdělanosti)
- Účinky – největší souhrnný ukazatel, který se z dlouhodobého hlediska vytvořil (např. ekonomický růst, zlepšení životního prostředí)

U veřejných projektů je vhodné rozlišit rozdíl mezi finanční a ekonomickou analýzou. Finanční analýza na rozdíl od ekonomické zahrnuje pouze účetní ukazatele, ze kterých se vypočítají ukazatele dávající obraz o stavu investice. Na druhou stranu ekonomická analýza bere do úvahy nejen vyhodnocení finančních přínosů a nákladů krátkodobého a dlouhodobého charakteru, ale i přínosy a náklady nefinančního charakteru (Město Valašské Meziříčí, 2017, s. 10).

3.5.2 Metody nákladově užítkové analýzy

Využití nákladově užítkových metod přináší pro představitele samosprávných celků mnoho benefitů. Mezi ty hlavní se řadí schopnost postihnout široké spektrum dopadů posuzovaného projektu. Při odborném a zodpovědném postupu a správnou interpretací ukazatelů dokážou zodpovědět řadu otázek spojených s přípravou, realizací a celkovými dopady posuzovaného projektu. Nákladově užítkové metody se zaměřují na:

- Posouzení finanční proveditelnosti a návratnosti
- Posouzení vlivu na společnost, ekonomickou proveditelnost a návratnost
- Stanovení rizik a závislosti na vstupních parametrech
- Vyhodnocení a výběr varianty/stanovení alternativního záměru
- Vytvoření podkladů pro další možné hodnocení projektu

Využitím ekonomické analýzy se vytváří argumenty, které mohou sloužit pro získání podpory veřejnosti a o potvrzení správnosti přijatého rozhodnutí. Mezi nejvhodnější metody

patří CMA, CEA, CUA, CBA, z nichž poslední jmenovaná dosahuje nejvýraznějšího uplatnění (Ochrana, 2005, s. 63).

CMA – analýza minimalizace nákladů

K první a zároveň nejjednodušší nákladově užitkové metodě patří analýza minimalizace nákladů (CMA). CMA hledá vhodné alternativní projekty, které mají nižší náklady. U některých projektů se počítá pouze s náklady (náklady na životní prostředí, živelná katastrofa), problém nastává, kdy u dvou alternativ vedle nákladů zkoumáme i dopady, které se shodují. V tomto případě se objevuje problém, zda výsledky jsou opravdu identické. Proto se metoda CMA doplňuje kontrolními praktickými zkouškami (Ochrana, 2005, s. 72).

Výhody tohoto modelu jsou v jednoduchosti jejího použití. Mezi nevýhody spadá použití v případech, kdy nejnižší cena splňuje potřebnou úroveň užitku a předpokládají se u všech alternativ stejné a srovnatelné výstupy (lze docílit podmínkami soutěže a uzavřením určité smlouvy). Dále při využití této metody nelze hodnotit projekty s jinou dobou životnosti. Posledním negativem je uvažování pouze nákladů. Z toho vyplývá, že je vhodné použít analýzu minimalizace nákladů u hodnocení menších srovnatelných projektů se stejnou dobou životnosti. (Město Valašské Meziříčí, 2017, s. 19).

CEA – analýza efektivnosti nákladů

CEA se používá v případech, kdy je ocenění přínosů projektu v peněžních jednotkách komplikované. Při využití této analýzy se nepočítají všechny společenské náklady, ale pouze ty náklady, které se vztahují čistě k projektu. Rozdíl se u této metody nachází u oceňování výstupů, kdy nejsou oceňovány peněžně jako je například u metody CBA. U metody CEA se výstupy měří na základě efektivnosti nákladů vložených na naturální či fyzikální jednotku. Což v praxi zjednodušeně znamená, jak nejlevněji dosáhnout daného cíle. Efektivnost investice se vyjadřuje jednoduchým vztahem (Město Valašské Meziříčí, 2017, s. 22):

Rovnice 9 Efektivnost nákladů

$$\frac{C}{E} \rightarrow \min$$

C... nejnižší náklady

E... jednotka výstupu

Výhoda této metody spočívá v neoceňování nehmotných položek, přičemž kalkulace těchto položek je často velmi komplikovaná.

CUA – analýza užitečnosti nákladů

Analýza užitečnosti nákladů vznikla za účelem oceňování výstupů, které není vhodné oceňovat peněžně a formou výstupu je užitečnost. Tato metoda nabízí širokou škálu využití při hodnocení výdajových programů a veřejných projektů. Analýza užitečnosti nákladů dává do poměru efekty jednotlivých projektů prostřednictvím jejich subjektivně vážené užitečnosti. Metoda CUA analyzuje alternativy s nestejnými, ale porovnatelnými výsledky. Výhodou této metody je vnesení preferencí občanů do hodnocení programů, projektů. Nedostatkem je reálné určení, změření užitku. Při vyhodnocování projektů je problematické určit, který užitek je ten správný a žádoucí (Město Valašské Meziříčí, 2017, s. 28).

CBA – analýza nákladů a přínosů

Metoda CBA se řadí mezi nepoužívanější a relativně nejpřesnější, jelikož jsou veškeré náklady a přínosy oceňovány v peněžních jednotkách. Analýza porovnává přínosy (benefits), které vyjadřují pozitivní efekty spojené s vynaloženými náklady a újmy (costs), které zachycují veškeré negativní efekty investice. Tato metoda se primárně využívá k hodnocení projektů ve veřejné sféře a při svém zpracování odpovídá na otázku, co komu realizace projektu bere a komu přináší (Sieber, 2004, s. 7).

CBA analýza se využívá ex post nebo ex ante. Ex post analýza se provádí až po provedení investičního projektu. Zjišťuje, zda byla realizace projektu skutečně dobrým investičním nápadem a zároveň udává důležité informace pro realizaci budoucích projektů v této oblasti. Ve variantě ex ante se řeší, zda projekt vůbec realizovat (Boardman, 2001, s. 3).

3.6 Financování veřejných investičních projektů

Financování projektu představuje v průběhu jeho přípravy a realizace zásadní význam, který se promítá do hodnocení rizik a úspěšného provedení analýz projektu. Z podmínek financování projektu nám vychází parametry jako (Fotr, Souček, 2010, s. 44):

- doba realizace projektu
- doba splácení případného projektu
- podmínky realizace projektu

3.6.1 Financování z vlastních zdrojů

Financování vlastními zdroji znamená financovat veřejný investiční projekt z veřejného rozpočtu, který není vyrovnán cizími zdroji – dotace, úvěr apod. To znamená,

že finance na projekt jsou získány v rozpočtu z vlastních příjmů – daňových, nedaňových a kapitálových (Fotr, Souček, 2010, s. 45).

3.6.2 Financování z cizích zdrojů

Cizí zdroje jsou takové, které byly zapůjčeny a které se budou muset v kratším či delším časovém horizontu vrátit.

Jako jedna z možností se jeví využít možnosti **bankovních úvěrů**. Tyto prostředky lze získat nejčastěji od bankovních institucí – dlouhodobé či krátkodobé úvěry. Každá žádost o bankovní úvěr podléhá v první řadě analýze bonity žadatele (= jisté ohodnocení klienta, jak dobře je schopný splácet svůj dluh vůči bance) a analýze investičního projektu. Na základě výsledků potom banka rozhodne, zda žádosti o úvěr vyhoví, v jaké výši a za jakých podmínek, nebo nevyhoví (Fotr, Souček, 2010, s. 49).

Jednou z dalších forem dlouhodobého financování je **investiční úvěr**, kterého lze dosáhnout ve dvou podobách (Fotr, Souček, 2010, s. 51):

- Bankovní finanční úvěr, které jsou poskytovány komerčními bankami nebo pojišťovacími společnostmi. Investiční projekty jsou ve většině případů financovány střednědobými úvěry (se splatností jeden až pět let) nebo dlouhodobými úvěry (se splatností čtyři a více let).
- Dodavatelský úvěr, který je poskytován dodavateli dlouhodobého majetku, jako jsou stroje a zařízení, odběratelům.

Dalším cizím zdrojem jsou dotace. **Dotace** je peněžitý dar, udělován za účelem snížení ceny veřejného statku a jeho poskytnutí je v zájmu veřejnosti. Účelově se dotace rozlišují (Maaytová, Ochrana, Pavel, 2015, s. 149):

- Provozní – poskytované na úhradu provozních nákladů
- Investiční – financování dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku

Dotace se poskytují v podobě operačních programů, které jsou financovány z fondů. Po vstupu České republiky do Evropské unie máme možnost využít dotace z fondů EU. Aby bylo podané žádosti o dotaci vyhověno, musí splňovat podmínky operačního programu (Dotace EU, 2022).

Evropská unie vytvořila strukturální fondy, ze kterých jsou následně financovány stanovené cíle strukturální a regionální politiky. Tyto fondy zahrnují vysoký objem finančních nástrojů, které mají obecně za cíl zlepšování životní úrovně obyvatel členských zemí. V programovém období 2021-2027 existují tyto evropské strukturální a investiční fondy (Dotace EU, 2022):

- Evropský fond pro regionální rozvoj – zaměřuje se zejména na modernizaci a posilování hospodářství. Podporovány jsou projekty jako:
 - Výstavba železnic
 - Rozvoj a obnova sport areálů
 - Odstraňování ekologických zátěží
 - Rekonstrukce kulturních památek
- Evropský sociální fond – podpora v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů.
 - Rekvalifikace zaměstnanců
 - Speciální programy pro osoby se zdravotním postižením
- Fond soudržnosti – určen na podporu chudších států. Podporovány jsou projekty se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, ochrana životní prostředí apod.
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova – podpora venkova a zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství.
- Evropský námořní a rybářský fond

Pokud se v průběhu realizace projektu nedodrží podmínky čerpání dotace stanovené EU, je iniciátor investičního projektu penalizován nebo musí vrátit celou výši dotace (Dotace EU, 2022).

3.6.3 Nestandardní forma financování investičního projektu

BOOT

BOOT (Build-Own-Operate-Transfer) je zvláštní forma projektového financování, při kterém se sdílí rizika projektu, kdy primární investor, podnikající v oboru nového projektu, získá „koncesi“ na financování, projektování, realizaci výstavby a následné dočasné provozování realizovaného projektu pro veřejný sektor s tím, že se po uplynutí „koncese“ projekt převede na poskytovatele, již zmíněnou „koncesi“ vydal. Realizace projektů formou BOOT není zatím v České republice příliš rozšířen (Fotr, Souček, 2010, s. 54).

PPP

PPP neboli Public Private Partnership se označují formy spolupráce veřejné správy s podnikatelským sektorem při zajišťování výstavby, financování, správy či údržby veřejné infrastruktury. Vlády při nedostatku financí vypracují projekt na poskytování veřejných statků s pomocí soukromého sektoru, který následně soukromé subjekty financují. Pro veřejný sektor je realizace projektu formou PPP výhodný v případě, že kumulované náklady

po celou dobu života projektu jsou nižší, než kdyby se realizoval tradiční formou a zároveň je dosaženo vyšší kvality a efektivity. PPP projekty jsou založeny na faktu, že soukromý sektor je daleko schopnější a efektivnější v realizování investic (Maaytová, Ochrana, Pavel, 2015, s. 252).

3.7 Monitoring hospodaření municipalit

Monitoring hospodaření obcí se provádí s cílem přimět obce k větší obezřetnosti při manipulaci s veřejnými prostředky. Využitím tohoto nástroje získává ministerstvo financí hodnocení hospodářské situace obcí a krajů, přičemž je založen na sledování dat ze soustavy osmnácti ukazatelů. Za tři stěžejní ukazatele se považují (Ministerstvo financí ČR, 2018):

- **Pravidlo rozpočtové odpovědnosti**
 - podíl dluhu k průměru příjmů za poslední 4 roky, přičemž hodnota by neměla přesáhnout hranici 60 %
- **Podíl cizích zdrojů k celkový aktivům**
 - Ukazuje, jaký podíl aktiv územního samosprávného celku je kryt cizími zdroji. Hodnota ukazatele by neměla přesáhnout hranici 25 %.
- **Celková likvidita**
 - Ukazatel vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Je-li hodnota nižší než 1, dostává se obec do platební neschopnosti (není schopna hradit své krátkodobé závazky). Z toho vyplývá, že ukazatel by neměl mít hodnotu nižší než 1.

Překračuje-li obec hodnoty u všech tří ukazatelů, existuje zde možné riziko hospodářských problémů. Nicméně to nutně nemusí znamenat, že se územní samosprávný celek nachází ve špatné finanční situaci.

Monitoring se provádí od roku 2009 na základě usnesení vlády České republiky č.1395 o metodice monitoringu hospodaření obcí. V roce 2017 došlo k přijetí nového usnesení vlády č.742 o monitoringu hospodaření územních samosprávních celků, kde bylo přidáno pravidlo rozpočtové odpovědnosti pro územní samosprávný celek (Ministerstvo financí ČR, 2018).

4 Vlastní práce

Praktická část práce se zabývá charakteristikou a zhodnocením hospodařením města Příbram na základě poměrových ukazatelů. Dále se věnuje investičnímu záměru rekonstrukce městského aquaparku v Příbrami a jeho zhodnocením pomocí analýzy nákladů a přínosů (CBA). Na základě výsledků provedené analýzy je rozhodnuto, zda je projekt vhodný k realizaci a navržené varianty jeho financování.

4.1 Charakteristika obce Příbram

Město Příbram je známé především jako historické hornické město. Dodnes tuto skutečnost připomíná Hornické muzeum Příbram, které se svou velikostí řadí mezi jedno největších hornických muzeí v Čechách. Město se nachází ve Středočeském kraji a v současnosti je známé hlavně díky poutnímu místu Svatá Hora. Příbram se řadí mezi obec s pověřenou a rozšířenou působností. Zastupitelstvo obce se skládá z 25 členů. Rada obce má 7 členů a funkci starosty vykonává pan Mgr. Jan Konvalinka za ANO. Počet obyvatel v Příbrami má dlouhodobě mírně klesající trend. V zastoupení mužů a žen dominuje ženská populace s 52 %.

Příbram v posledních letech hospodaří s přebytkem v rozpočtu a odkládá větší díl svých příjmů na budoucí investice než jiná česká srovnatelná města. Příbram se dále prezentuje nulovým dluhem za poslední tři roky, přičemž v roce 2018 činil dluh pouhých 3,3 milionu korun českých. Hospodaření města Příbram působí jako konzervativní se silnými sklony k úsporám. Výsledkem je nulový dluh a vysoký stav rezerv na bankovních účtech (Příbram, 2022).

Tabulka 3 Počet obyvatel města Příbram

Rok	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	32 642	32 503	32 248	31 651
• muži	15 623	15 545	15 428	15 162
• ženy	17 019	16 958	16 820	16 489
• děti	4 805	4 804	4 767	4 681
• dívky	2 387	2 349	2 327	2 259
• chlapci	2 418	2 455	2 440	2 422
• ekonomicky aktivní	20 918	20 602	20 268	19 616

Zdroj 5: Vlastní zpracování, ČSU (2022)

4.1.1 Strategický plán rozvoje města Příbram 2022-2030

Dokument strategického plánu rozvoje určuje směr, kterým se vydá strategické směřování města Příbram. Udává jasný a měřitelný cíl, který při své realizaci pomáhá dosáhnout rozvojové vize města. Součástí je také zásobník projektů, pro které je možné stanovit rozpočet, dobu realizace apod.

Vize města v tomto období spočívá ve zlepšování podmínek života pro své obyvatele, a to zejména v oblasti dostupnosti bydlení, práce a aktivního trávení volného času. Město je otevřeno návštěvníkům a vhodně využívá svého potenciálu z hlediska cestovního ruchu (Příbram, 2022).

Město si stanovilo pět prioritních okruhů, na které se hodlá zaměřit v souvislosti s rozvojem města do roku 2030. Prioritní okruhy (Příbram, 2022):

- **Řízení a správa města** – Zaměřeno na způsob a formu řízení města a úřadu, efektivnější práci s daty, zlepšování otevřenosti a komunikace města, rozšiřování digitalizace agend.
- **Infrastruktura, doprava a životní prostředí** – Specializováno na rozšiřování, modernizaci a zkvalitňování technické infrastruktury, dopravní infrastruktury včetně cyklo dopravy, problematika nedostatku parkovacích míst, péče o zeleň a veřejný prostor.
- **Sociální a zdravotní služby, bydlení** – Orientováno na problematiku dostupnosti bydlení, rozvoj sociálních a zdravotních služeb.
- **Školství, kultura, sport a volný čas** – Tento prioritní okruh dává důraz na zkvalitnění vzdělání, modernizaci a zkapacitnění škol a školských zařízení, rozšíření a zkvalitnění nabídky kulturních a sportovních aktivit.
- **Cestovní ruch a rozvoj podnikání** – Zaměřeno na rozvoj udržitelného cestovního ruchu, vzdělání, řízení a management cestovního ruchu v Příbrami.

4.2 Finanční analýza města Příbram

Finanční analýza je metodou hodnocení hospodaření města Příbram na základě rozboru účetních údajů. Jejím výsledkem je dospět k závěrům o hospodářské a finanční situaci a připravit si podklady pro následné budoucí rozhodování. K jejímu provedení slouží účetní výkazy za období 2018-2021 vždy platné k 31.12.

Tabulka 4 Finanční analýza

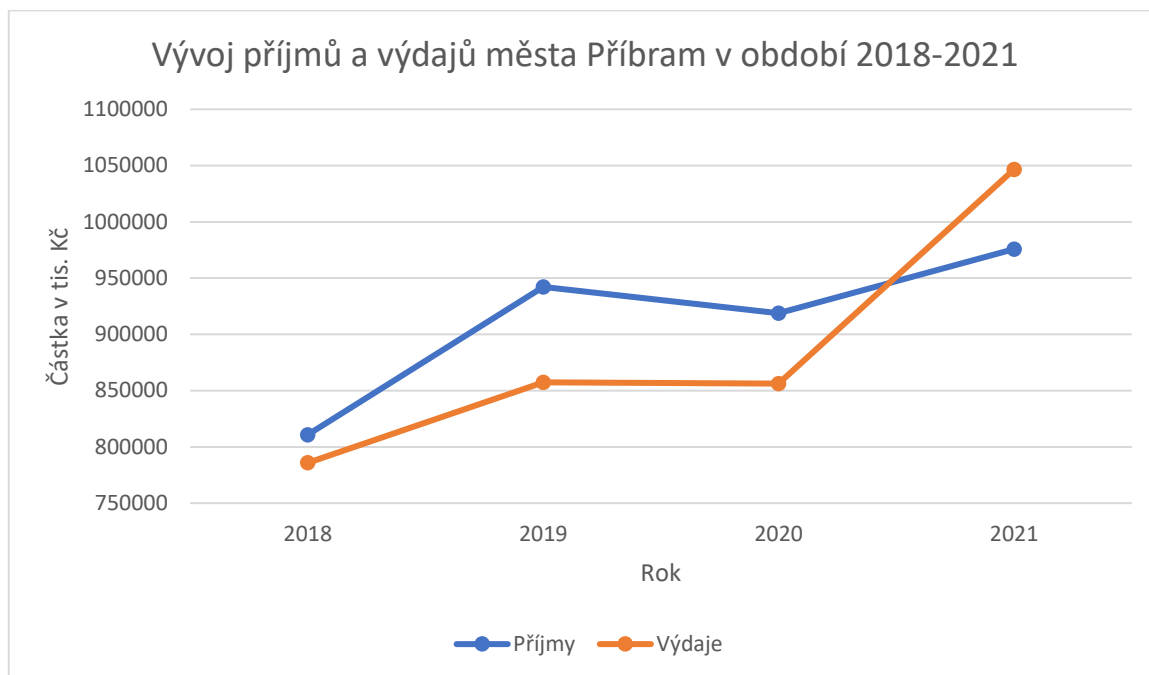
Ukazatel (tis. Kč)	Rok			
	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	582 760	623 067	582 432	640 642
Nedaňové příjmy	80 924	87 258	121 932	131 491
Kapitálové příjmy	6 175	48 469	11 420	14 786
Neinvestiční přijaté transfery	111 586	148 865	186 583	170 212
Investiční přijaté transfery	29 372	34 508	16 549	18 616
Příjmy celkem	810 817	942 167	918 916	975 747
Běžné výdaje	664 629	741 286	739 453	807 816
Kapitálové výdaje	121 200	116 082	116 889	238 741
Výdaje celkem	785 829	857 368	856 342	1 046 557
Saldo příjmů a výdajů	24 988	84 799	62 574	-70 810

Zdroj 6: Vlastní zpracování, 2023

Daňové příjmy představují ve všech analyzovaných letech zhruba 2/3 celkových příjmů. U nedaňových příjmů lze sledovat podobnost u let 2018 a 2019 a zároveň v letech 2020 a 2021. Hodnoty se v těchto dvou období pohybovali na podobné hodnotě s tím, že ve druhém roce byla hodnota vždy o něco vyšší. Kapitálové příjmy vykazují značný výkyv v roce 2019, kde došlo k výraznému navýšení příjmu z prodeje dlouhodobého majetku. Neinvestiční transfery mají charakter dotací a jsou poskytovány mimo rozpočet obce na neinvestiční účely.

Na celkových výdajích města se podílejí z 80 % běžné výdaje po celou dobu sledovaného období. Kapitálové výdaje se v posledním analyzovaném roce bezmála zdvojnásobily. Příčinu lze najít ve zvýšené investiční činnosti města. Celkové výdaje v roce 2021 svou hodnotou převýšili příjmy města, a proto jako v jediném sledovaném období hospodařilo s deficitním rozpočtem.

Graf 1 Vývoj příjmů a výdajů města Příbram

Zdroj 7: Vlastní zpracování, 2023

Daňové příjmy jsou největšími zdroji příjmů rozpočtu Příbrami. Dvěma nejdůležitějšími složkami jsou daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů a daně ze zboží a služeb, které společně přispívají největšími částkami do daní z příjmů. Přehled daní z příjmu zobrazuje tabulka č. 5.

Tabulka 5 Rozdělení daňových příjmů

Ukazatel (tis. Kč)	Rok			
	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	582 760	623 067	582 432	640 642
• Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů	247 258	271 293	247 914	272 159
• Daně ze zboží a služeb	229 181	238 086	234 440	262 140
• Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	70 417	76 620	62 988	69 529
• Majetkové daně	35 904	37 068	37 090	36 814

Zdroj 8: Vlastní zpracování, 2023

4.2.1 Finanční ukazatele

V následující odstavcích jsou popsány základní ukazatele včetně jejich možné interpretace výsledků. Ukazatele jsou zejména z oblasti rozpočtového hospodaření – příjmy, výdaje, zadluženost, běžný a kapitálový účet. Ukazatele často bývají vyjádřeny v přepočtu na obyvatele.

1. Ukazatele příjmů

- **Meziroční růst příjmů** = celkové příjmy sledovaného roku / celkové příjmy roku předchozího * 100

Tabulka 6 Meziroční růst příjmů

Období	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Ukazatel (%)	116	97,5	106

Zdroj 9: Vlastní zpracování 2023

Tabulka zobrazuje hodnoty meziročního růstu příjmů. Srovnání mezi lety 2018-2019, 2020–2021 dochází k růstu příjmů. V roce 2020 byly příjmy nižší než v předešlém.

- **Celkové příjmy na obyvatele** – představuje základní ukazatel vyjadřující výši zdrojů obce. Vypočte se jako celkové příjmy / počet obyvatel.

Tabulka 7 Celkové příjmy na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	24 839	28 987	28 495	30 828

Zdroj 10: Vlastní zpracování, 2023

Obce mohou výsledky toho ukazatele ovlivnit jen omezeně. Svoji aktivitou ovlivňují pouze část daňových příjmů – místní poplatky, částečně svěřené daně, nedaňové a kapitálové příjmy.

- **Daňové příjmy na obyvatele** = daňové příjmy / počet obyvatel

Tabulka 8 Daňové příjmy na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	17 853	19170	18 061	20 241

Zdroj 11: Vlastní zpracování, 2023

Daňové příjmy zajišťují stabilní zdroje rozpočtu obcí, které však obec nemůže z podstatné části ovlivnit. Ve sledovaném období dochází k postupnému nárůstu této hodnoty s výjimkou poklesu v roce 2020.

- **Podíl daňových příjmů na celkových příjmech** = daňové příjmy / celkové příjmy * 100

Tabulka 9 Podíl daňových příjmů na celkových příjmech

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (%)	72	66	63	66

Zdroj 12: Vlastní zpracování, 2023

Tyto hodnoty nás informují, z jaké části se podílejí daňové příjmy na celkových příjmech obce. Zde se podílejí stabilně v rozmezí 60–70 %.

- **Vlastní příjmy na obyvatele** = vlastní příjmy / počet obyvatel

Tabulka 10 Vlastní příjmy na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	6 890	7 582	9 754	9 149

Zdroj 13: Vlastní zpracování, 2023

Ukazatel umožňuje porovnat výši vlastních příjmů na jednoho obyvatele s ostatními obcemi.

2. Ukazatele výdajů

- **Celkové výdaje na obyvatele** = celkové výdaje / počet obyvatel

Tabulka 11 Celkové výdaje na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	24 074	26 378	26 555	33 066

Zdroj 14: Vlastní zpracování, 2023

Ukazatel zahrnuje společně běžné a kapitálové výdaje v přepočtu na jednoho obyvatele. Ukazatel se využívá k základnímu srovnání mezi obcemi i mezi lety. U Příbrami pozorujeme meziroční nárůst s větším skokem v posledním pozorovaném roce.

- **Běžné výdaje na obyvatele** = běžné výdaje / počet obyvatel

Tabulka 12 Běžné výdaje na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	20 361	22 807	22 930	25 522

Zdroj 15: Vlastní zpracování, 2023

V tomto případě jsou do ukazatele započítány pouze běžné výdaje, které mají každoročně se opakující charakter, a proto má tato forma ukazatele lepší meziroční vypovídající hodnotu srovnání.

- **Kapitálové výdaje na obyvatele** = kapitálové výdaje / počet obyvatel

Tabulka 13 Kapitálové výdaje na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	3 713	3 571	3 625	7 543

Zdroj 16: Vlastní zpracování, 2023

Kapitálové výdaje se interpretují jako jednorázové, investiční výdaje. Všechny tyto ukazatele je vhodné využít k hodnocení hospodaření obcí a zároveň k plánování úrovně výdajů do příštích let.

3. Ukazatele salda rozpočtu

- **Saldo rozpočtu na obyvatele** = příjmy – výdaje / počet obyvatel

Tabulka 14 Saldo rozpočtu na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	766	2 609	1 940	-2 237

Zdroj 17: Vlastní zpracování, 2023

Udává výši přebytku či deficitu rozpočtu. Ve sledovaných letech 2018-2020 mělo město vždy přebytkový rozpočet, v posledním roce hospodařilo s deficitem.

- **Podíl salda rozpočtu na celkových příjmech** = saldo rozpočtu / příjmy celkem *100

Tabulka 15 Podíl salda na rozpočtu na celkových příjmech

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (%)	3	9	7	-7

Zdroj 18: Vlastní zpracování, 2023

Ukazatel sleduje míru úspor. V letech 2018-2020 dosahovalo město úspor, přičemž v posledním roce z nich muselo hradit 7 % deficit rozpočtu.

- **Ukazatel samofinancování běžných výdajů vlastními příjmy** = běžné výdaje / vlastní příjmy

Tabulka 16 Ukazatel samofinancování běžných výdajů vlastními příjmy

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel	2,96	3	2,35	2,79

Zdroj 19: Vlastní zpracování, 2023

Ukazatel sleduje, jak obec dokáže pokrýt své běžné výdaje svými vlastními příjmy.

- **Podíl krytí kapitálových výdajů a kapitálovými příjmy**

Tabulka 17 Podíl kapitálových výdajů a kapitálových příjmů

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel	19,6	2,4	10,2	16

Zdroj 20: Vlastní zpracování, 2023

Číselný údaj vyjadřuje, jaký podíl kapitálových výdajů dokáže obec pokrýt svými kapitálovými příjmy.

4. Ukazatele zadluženosti

- **Výše dluhu na obyvatele** = výše dluhu / počet obyvatel

Tabulka 18 Výše dluhu na obyvatele

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel (Kč)	100	0	0	0

Zdroj 21: Vlastní zpracování, 2023

Dluh na obyvatele v roce 2018 činil 100 Kč. V ostatních letech hospodařilo město bez dluhu.

- **Výše dluhu k celkovým příjmům** = výše dluhu / celkové příjmy

Tabulka 19 Výše dluhu k celkovým příjmům

Období	2018	2019	2020	2021
Ukazatel	0,004	0	0	0

Zdroj 22: Vlastní zpracování, 2023

Malou hodnotu dluhu vykazuje město v roce 2018, kdy docházelo ke splacení úvěru. Od roku 2019 je město bez dluhu.

4.2.2 Monitorující ukazatele

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Zákon č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti upravuje pravidla rozpočtové odpovědnosti veřejných institucí. Pravidlo stanovuje, že pokud zadlužení přesáhne 60 % průměrného příjmu za poslední čtyři roky, bude muset obec v následujícím roce snížit nejméně o 5 % rozdíl mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměrného příjmu.

Tabulka 20 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Ukazatel	Rok			
	2018	2019	2020	2021
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (%)	0,45	0	0	0

Zdroj 23: Vlastní zpracování, 2023

Z hodnot v tabulce lze konstatovat, že město Příbram v posledních 3 letech hospodařilo bez dluhu, a proto hodnoty pravidla rozpočtové odpovědnosti byly nulové.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Ukazuje, jaký podíl aktiv územního samosprávného celku je kryt cizími zdroji. Hodnota ukazatele by neměla přesáhnout hranici 25 %.

Tabulka 21 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Ukazatel	Rok			
	2018	2019	2020	2021
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	0,80	0,98	0,98	1,41

Zdroj 24: Vlastní zpracování, 2023

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům se v posledních čtyřech letech pohyboval na hranici jednoho procenta. Vzhledem k monitoringu, kde by problém představovala až hodnota přes 20 %, můžeme tyto hodnoty považovat za nepodstatné.

Celková likvidita

Ukazatel vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Je-li hodnota nižší než 1, dostává se obec do platební neschopnosti (není schopna hradit své krátkodobé závazky). Z toho vyplývá, že ukazatel by neměl mít hodnotu nižší než 1.

Tabulka 22 Celková likvidita

Ukazatel	Rok			
	2018	2019	2020	2021
Celková likvidita	7,78	9,10	9,56	6,61

Zdroj 25: Vlastní zpracování, 2023

Celková likvidita, také nazývána běžnou likviditou dosahuje vysokých hodnot, a proto ani v tomto ohledu není pochyb o dobrém hospodaření města Příbram.

Všechny tři stěžejní ukazatele monitoringu hospodaření územních samosprávných celků dosahují spodních až minimálních hodnot. Obec spravuje svůj majetek velmi dobře.

4.3 Hodnocení investičního záměru metodou CBA

4.3.1 Charakteristika investice

Investiční projekt města se zabývá rekonstrukcí stávajícího aquaparku v Příbrami. Současný aquapark byl postaven v roce 1977 a od té doby se investovalo jen do nezbytných oprav či zastaralé techniky. Chybí zde doplňkové služby, které se dnes považují za minimální standard jako je wellness zóna, místa k relaxaci a odpočinku. Město Příbram se vyjádřilo k aquaparku, že se nachází ve stádiu klinické smrti – trubky jsou obrostlé vodním kamenem, technologie je ze 70. let minulého století a rekonstrukci nelze dále prodlužovat.

Rekonstrukce se plánuje již od roku 2014, kdy vznikly první studie a projekty. Tyto projekty by se daly označit jako příliš megalomanské a na svou dobu pro město příliš drahé. Jednalo se o částku vyšší než 400 milionů korun.

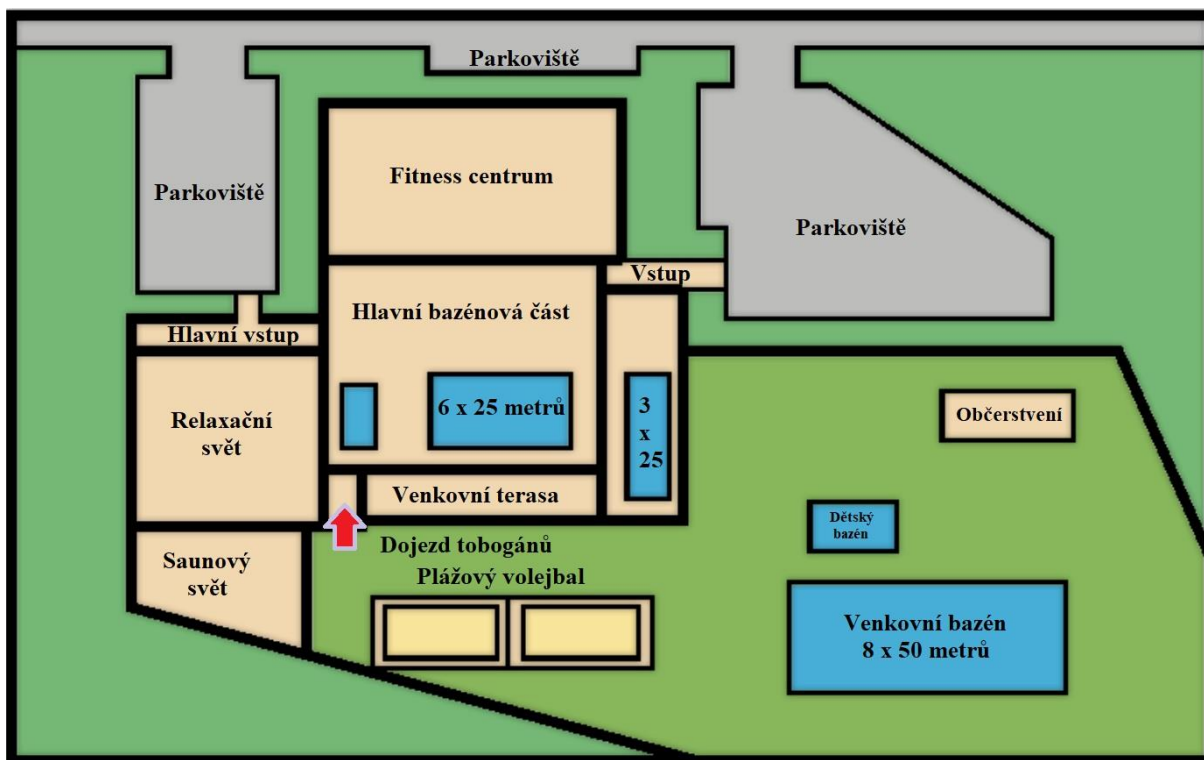
Hlavním přínos rekonstrukce má být modernizace celého areálu s dostavbou několika nových částí. Celý areál získá novou tvář a stane se tak jednou z dominant města, která současně bude reprezentovat celé město Příbram. Investice by se měla pohybovat v cenové škále 300–350 milionů korun. Pokud by k investici do opravy a rozšíření aquaparku došlo, počítá se s dobou životností areálu na dalších 40 let, během kterých by nemuselo docházet k složitějším opravám.

Projekt počítá s přistavěním nových částí aquaparku, které zvednou nabídku služeb v areálu. Všechny podstatné změny zahrnují:

- Modernizace technologií – zateplení, vytápění, systém na čištění vody
- Nové části – relaxační svět (masáže, vířivky ...) a saunový svět (dvě nové sauny a parní komory + venkovní část)
- Dva nové tobogány
- Přestavba a zvýšení kapacity šaten
- Nové fitness centrum
- Dostavění plaveckých troj drah
- Úprava vnitřních prostor – terasa
- Úprava vnějších prostor – nový plážový volejbal a venkovní brouzdaliště

- Úprava a zvýšení kapacity parkoviště
- Kogenerace – kombinovaná výroba elektřiny a tepla

Obrázek 3 Návrh nového areálu aquaparku v Příbrami

Zdroj 26: Vlastní zpracování, 2023

Realizace projektu bude probíhat přímo v areálu, proto se aquapark pro návštěvníky uzavře na více jak 2 roky. Předpokládaný harmonogram počítá s:

- Příprava realizace – 12 měsíců
- Rekonstrukce – ne více než 30 měsíců
- Kolaudace a zkušební provoz – necelé 2 měsíce
- Celková doba realizace počítá s 37-44 měsíci

Předběžné odhady nákladových položek z rozpočtu 300 mil. Kč zobrazeny v tabulce č. 23.

Tabulka 23 Odhad nákladů

Položka	Cena (mil. Kč)
Bourací práce	20
Přeměna bazénové haly	150
Sauny	8
Zateplení střechy	6
Technologie	100
Zbylé náklady (gastronomie, sadové úpravy, interiér)	16
Suma celkem	300

Zdroj 27: Vlastní zpracování, 2023

4.3.2 Vymezení beneficentů

V této kapitole si vymežíme subjekty, pro které realizace celkové rekonstrukce aquaparku bude znamenat určitý prospěch, užitek:

- Město Příbram – Působí zde jako majitel nemovitosti, provozovatel a investor.
- Školy a školky – Výuka plavání. Rozšířením areálu by aquapark mohl zajistit více plaveckých lekcí pro školy a školky.
- Plavecké kroužky a kluby – Zlepšení zázemí pro lekce plavání, přípravy na závody. Rozšíření služeb.
- Návštěvníci areálu – Senioři, turisté, sportovní plavci, zdravotně postižení, kondiční plavci, wellness a fitness zákazníci
- Obyvatelé města Příbram – Možnost volnočasové aktivity.
- Občané přilehlých obcí – Navýšení kapacity pro návštěvníky. Rozšíření stávajících služeb. Zvýšení prestiže oproti vzdálenějším aquaparkům.
- Rodiny – Možnosti aktivit spojené pro rodiny s dětmi. Dětský bazén, nové skluzavky a tobogány.
- Podnikatelské subjekty – Firmy k zajištění stavebních prací, projektové dokumentaci. Možnost zajištění občerstvení, kavárny v novém objektu. Podnikatelské subjekty v oblasti služeb.

4.3.3 Popis investiční a nulové varianty

Nulová varianta se vyjadřuje jako stav před realizací projektu, ale současně ukazuje stav, kdy by projekt nebyl realizován. Investiční varianta zahrnuje situaci, která je

předpokládána po realizaci projektu. Investiční varianta zahrnuje všechny efekty způsobené investicí. Následující tabulky ukazují stavy u nulové a investiční varianty a jejich porovnání.

Tabulka 24 Náklady nulové a investiční varianty

Náklady	Nulová 1.rok	Nulová 2.rok	Investiční 1.rok	Investiční 2.rok
Náklady na energie				
Voda	1 413 430,-	1 554 773,-	1 519 654,-	1 671 619,-
Plyn	1 993 997,-	2 193 397,-	3 202 083,-	3 522 291,-
Elektrická energie	1 363 850,-	1 500 235,-	4 015 764,-	4 417 340,-
Celkem	4 771 277,-	5 248 405,-	8 737 501,-	9 611 250,-
Mzdové náklady	12 184 429,-	13 402 872,-	23 509 766,-	25 860 743,-
Ostatní náklady				
Chemie	323 193,-	355 512,-	660 000,-	726 000,-
Rozbor vody	222 301,-	244 531,-	440 000,-	484 000,-
Odpadky	70 531,-	77 584,-	165 000,-	181 500,-
Údržba a opravování	562 581,-	618 839,-	1 650 000,-	1 815 000,-
Revize	381 045,-	419 149,-	770 000,-	847 000,-
Marketing	45 299,-	49 829,-	825 000,-	907 500,-
Školení	13 000,-	14 300,-	165 000,-	181 500,-
Pojištění	25 000,-	27 500,-	275 000,-	302 500,-
Prostředky pro úklid	311 582,-	342 740,-	660 000,-	726 000,-
Ostatní služby	90 862,-	99 948,-	550 000,-	605 000,-
Ostatní náklady	304 196,-	334 616,-	825 000,-	907 500,-
Prádlo (praní, obměna)	0	0	440 000,-	484 000,-
Náklady na jídlo	0	0	2 420 000,-	2 662 000,-
Odpisy	500 000,-	500 000,-	500 000,-	500 000,-
Celkem	2 399 591,-	3 084 548,-	10 345 000,-	11 329 500,-
Náklady celkem bez DPH	19 355 297,-	21 735 825,-	42 592 267,-	46 801 493,-

Zdroj 28: Vlastní zpracování, 2023

Náklady jsou rozděleny do tří kategorií a následně detailněji rozepsány. Největší položku činí mzdové náklady.

Tabulka 25 Výnosy nulové a investiční varianty

Výnosy	Nulová 1.rok	Nulová 2.rok	Investiční 1.rok	Investiční 2.rok
Plavecký bazén	5 680 668,-	6 248 735,-	8 473 984,-	9 321 382,-
Pronájem bazénových drah	1 886 245,-	2 074 870,-	3 245 056,-	3 569 562,-
Relaxační svět	0	0	17 549 490,-	19 304 439,-
Saunový svět	3 163 884,-	3 480 272,-	9 383 530,-	10 321 883,-
Masáže	0	0	628 140,-	690 954,-
Letní areál	20 000,-	22 000,-	75 180,-	82 698,-
Občerstvení	2 986 487,-	3 285 136,-	5 502 779,-	6 053 057,-
Ostatní tržby	197 568,-	217 325,-	387 403,-	426 143,-
Fitness	0	0	3 059 009,-	3 364 910,-
Celkem bez DPH	13 934 852,-	15 328 338,-	48 304 570,-	53 135 028,-

Zdroj 29: Vlastní zpracování, 2023

Po realizaci projektu by novým a zároveň nejvyšším příjmem aquaparku měl být relaxační svět. Nové fitness centrum přinese také nezanedbatelné příjmy navíc.

Průměrná cena vstupu

Průměrné vstupné je odvozeno od ceny vstupů dětí, studentů, dospělých a seniorů.

Tabulka 26 Průměrné vstupné

Vstupné (průměr/1 osoba)	Nulová 1.rok	Nulová 2.rok	Investiční 1.rok	Investiční 2.rok
Bazénová část	65,-	70,-	80,-	85,-
Relaxační část	-	-	150,-	160,-
Saunový svět	130,-	140,-	250,-	260,-
Venkovní část	60,-	65,-	80,-	85,-
Fitness	-	-	150,-	160,-
Roční návštěvnost	183 200	183 200	296 503	296 503
Výnosy celkem bez DPH	13 934 852,-	15 328 338,-	48 304 570,-	53 135 028,-

Zdroj 30: Vlastní zpracování, 2023

Relaxační a fitness část přinesou nové zdroje příjmů areálu. Vyšší zdražení se předpokládá v sekci saun, kde dojde k výraznému rozšíření a zkvalitnění služeb. U bazénů

se s takovým zdražením nepočítá. Roční návštěvnost aquaparku se pak odhaduje ze zhruba 183 tisíc na 296 tisíc návštěvníků ročně.

Zisky a ztráty v nulové a investiční variantě

Tabulka 27 Zisk / ztráta

Srovnání	Nulová 1.rok	Nulová 2.rok	Investiční 1.rok	Investiční 2.rok
Roční návštěvnost	183 200	183 200	296 503	296 503
• Průměrná denní	507	507	821	821
Provozní náklady	19 355 297,-	21 735 825,-	42 592 267,-	46 801 493,-
Provozní výnosy	13 934 852,-	15 328 338,-	48 304 570,-	53 135 028,-
Zisk/ztráta (bez DPH)	-5 420 445,-	-6 407 487,-	5 712 303,-	6 333 535,-

Zdroj 31: Vlastní zpracování, 2023

S rostoucí návštěvností rostou částečně náklady ve spotřebě vody, personální náklady a některé provozní náklady. Ostatní náklady jsou fixní, a proto každý nový zákazník defacto představuje zisk a výnosy rostou rychleji než náklady.

Informace v tabulkách ukazují problém stávajícího stavu aquaparku, který se mimo žalostného technického stavu potýká dlouhodobě s deficitním rozpočtem a město Příbram na jeho provoz doplácí ze svého rozpočtu.

4.3.4 Přírůstková metoda

V CBA analýze je kalkulováno pouze s výslednou změnou daných nákladů (újm) nebo přínosů. Počítáme tedy se změnou, kterou realizace projektu přinese. Je-li výsledná hodnota kladná, jedná se o přínos. Pokud je záporná, výsledná hodnota projektu je újmou.

Přírůstkové újmy vyjadřují záporný efekt vedoucí z realizace projektu.

Tabulka 28 Přírůstkové újmy – spotřeba energií

Přírůstkové újmy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané náklady obce na <u>spotřebu energií</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	4 771 277,-	5 248 405,-
Předpokládané náklady obce na <u>spotřebu energií</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	8 737 501,-	9 611 250,-
Hotovostní tok (náklad)	3 966 224,-	4 362 845,-

Zdroj 32: Vlastní zpracování, 2023

V případě, že dojde k realizaci investice, zvýší se náklady na spotřebu energií v prvním roce o 3 966 224,- Kč a v druhém roce o 4 362 845,- Kč oproti stavu, kdy investice není realizována.

Tabulka 29 Přírůstkové újmy – mzdové náklady

Přírůstkové újmy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané náklady obce na <u>mzdové náklady</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	12 184 429,-	13 402 872,-
Předpokládané náklady obce na <u>mzdové náklady</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	23 509 766,-	25 860 743,-
Hotovostní tok (náklad)	11 325 337,-	12 457 871,-

Zdroj 33: Vlastní zpracování, 2023

Mzdové náklady v případě realizace investice vzrostou v prvním roce 11 325 337,- Kč a v druhém roce o 12 457 871,- Kč. Tento nárůst lze přičíst navýšení počtu nových zaměstnanců areálu aquaparku.

Tabulka 30 Přírůstkové újmy – ostatní náklady

Přírůstkové újmy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané náklady obce na <u>ostatní náklady</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	2 399 591,-	3 084 548,-
Předpokládané náklady obce na <u>ostatní náklady</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	10 345 000,-	11 329 500,-
Hotovostní tok (náklad)	7 945 409,-	8 244 952,-
Celkový hotovostní tok (náklad)	23 236 970,-	25 065 668,-

Zdroj 34: Vlastní zpracování, 2023

Ostatní náklady v případě realizace projektu vzrostou v prvním roce o 7 945 409,- Kč a ve druhém o 8 244 952,- Kč. Nárůst lze odůvodnit zvětšením a vznikem nových prostorů areálu, které je potřeba udržovat apod.

Celková újma v prvním roce činí 23 236 970,- Kč a v roce druhém 25 065 668,- Kč.

Přírůstkové přínosy vyjadřují kladný efekt vedoucí z realizace projektu.

Tabulka 31 Přírůstkové přínosy – plaveckého bazénu

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>plaveckého bazénu</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	5 680 668,-	6 248 735,-
Předpokládané příjmy obce z <u>plaveckého bazénu</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	8 473 984,-	9 321 382,-
Hotovostní tok (příjem)	2 793 316,-	3 072 647,-

Zdroj 35: Vlastní zpracování, 2023

V prvním roce po realizaci investičního projektu přinese plavecký bazén vyšší příjmy o 2 793 316,- Kč a v druhém roce o 3 072 647,- Kč. Nárůst se počítá vzhledem ke zvýšení ceny vstupného do bazénu.

Tabulka 32 Přírůstkové přínosy – pronájem bazénových drah

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>pronájmu bazénových drah</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	1 886 245,-	2 074 870,-
Předpokládané příjmy obce z <u>pronájmu bazénových drah</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	3 245 056,-	3 569 562,-
Hotovostní tok (příjem)	1 358 811,-	1 494 692,-

Zdroj 36: Vlastní zpracování, 2023

Při pronájmu bazénových drah dojde k nárůstu příjmů v prvním roce o 1 358 811,- Kč a ve druhém roce o 1 494 692,- Kč.

Tabulka 33 Přírůstkové přínosy – relaxační svět

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>relaxačního světa</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	0	0
Předpokládané příjmy obce z <u>relaxačního světa</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	17 549 490,-	19 304 439,-
Hotovostní tok (příjem)	17 549 490,-	19 304 439,-

Zdroj 37: Vlastní zpracování, 2023

Relaxační svět je nově vybudovaný prostor v areálu aquaparku a generuje nové příjmy aquaparku. V prvním roce jsou příjmy relaxačního světa 17 549 490,- Kč a ve druhém roce 19 304 439,- Kč.

Tabulka 34 Přírůstkové přínosy – saunový svět

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce ze <u>saunového světa</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	3 163 884,-	3 480 272,-
Předpokládané příjmy obce ze <u>saunového světa</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	9 383 530,-	10 321 883,-
Hotovostní tok (příjem)	6 219 646,-	6 841 611,-

Zdroj 38: Vlastní zpracování, 2023

V investičním projektu dochází k navýšení kapacity prostoru saun a dojde k navýšení příjmů z této činnosti v prvním roce o 6 219 646,- Kč a ve druhém o 6 841 611,- Kč.

Tabulka 35 Přírůstkové přínosy – masáže

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>masáží</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	0	0
Předpokládané příjmy obce z <u>masáží</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	628 140,-	690 954,-
Hotovostní tok (příjem)	628 140,-	690 954,-

Zdroj 39: Vlastní zpracování, 2023

Masáže patří k doplňkovým službám areálu, jejich příjem se v prvním roce pohybuje na úrovni 628 140,- Kč a ve druhém roce na 690 954,- Kč.

Tabulka 36 Přírůstkové přínosy – letní areál

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>letního areálu</u> v případě že investice není realizována	20 000,-	22 000,-
Předpokládané příjmy obce z <u>letního areálu</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	75 180,-	82 698,-
Hotovostní tok (příjem)	55 180,-	60 698,-

Zdroj 40: Vlastní zpracování, 2023

Příjmy letního areálu v prvním roce vzrostou o 55 180,- Kč a ve druhém roce o 60 698,- Kč. Nárůst se počítá z využití venkovního plaveckého bazénu, nového volejbalového hřiště a kvalitnějšího venkovního zázemí pro návštěvníky.

Tabulka 37 Přírůstkové přínosy – občerstvení

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>občerstvení</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	2 986 487,-	3 285 136,-
Předpokládané příjmy obce z <u>občerstvení</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	5 502 779,-	6 053 057,-
Hotovostní tok (příjem)	2 516 292,-	2 767 921,-

Zdroj 41: Vlastní zpracování, 2023

V oblasti občerstvení se příjmy po investici zvednou zhruba o polovinu. V prvním roce navýšení občerstvení činí 2 516 292,- Kč a ve druhém 2 767 921,- Kč.

Tabulka 38 Přírůstkové přínosy – ostatní tržby

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>ostatních tržeb</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	197 568,-	217 325,-
Předpokládané příjmy obce z <u>ostatních tržeb</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	387 403,-	426 143,-
Hotovostní tok (příjem)	189 835,-	208 818,-

Zdroj 42: Vlastní zpracování, 2023

V rámci ostatních tržeb dojde k navýšení příjmů v prvním roce o 189 835,- Kč a ve druhém o 208 818,- Kč.

Tabulka 39 Přírůstkové přínosy – fitness centrum

Přírůstkové přínosy		
	1.rok	2.rok
Předpokládané příjmy obce z <u>fitness</u> v případě že investice <u>není</u> realizována	0	0
Předpokládané příjmy obce z <u>fitness</u> v případě že investice <u>je</u> realizována	3 059 009,-	3 364 910,-
Hotovostní tok (příjem)	3 059 009,-	3 364 910,-
Celkový hotovostní tok (příjem)	34 369 719,-	37 806 690,-

Zdroj 43: Vlastní zpracování, 2023

Poslední z novinek areálu je oblast fitness centra. Fitness centrum přinese areálu nové příjmy v hodnotě 3 059 009,- Kč za první rok a 3 364 910,- za rok druhý.

Celkový součet přírůstkových přínosů (příjmů) je v prvním roce 34 369 719,- Kč a v druhém roce 37 806 690,- Kč. V prvním roce převyšuje změna přínosů náklady o zhruba 11 milionů Kč a ve druhém o 12 milionů Kč.

4.3.5 Kvantifikace efektů

Efekty plynoucí z realizace projektu lze rozdělit na kvantifikovatelné a nekvantifikovatelné. Mezi kvantifikovatelné se řadí ty efekty, které můžeme převést na hotovostní toky, tzv. ocenit. Nekvantifikovatelné jsou ty efekty, u kterých je velice obtížné si představit jejich ocenění, například zlepšení nálady nebo zdraví obyvatelstva. Zahrnují se kladné i záporné efekty plynoucí z projektu.

Kvantifikovatelné

- Realizací projektu se vybuduje konkurenční sportovně-rekreační areál, který by nově mohlo ročně navštívit až 300 000 návštěvníků.
- Areál aquaparku je možné navštěvovat celoročně.
- Provoz areálu bude prodloužen minimálně o dalších 40 let.
- Aquapark bude generovat zisk, který pokryje provozní náklady a se vzniklým přebytkem bude moci město dále pracovat.
- Město Příbram bude moci využít cca 5,5 milionu korun, kterými musela dotovat současnou ztrátu v rozpočtu aquaparku.
- Provozem bazénu vznikne 20 nových zaměstnaneckých míst.

Nekvantifikovatelné

- Zvýšení množství turistů ve městě bude mít za následek nárůst příjmů podnikatelů v pohostinství, maloobchodu a dalších služeb.
- Zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva – areál umožní pravidelné pohybové aktivity pro obyvatele města, lze tedy předpokládat zlepšení jejich zdraví.
- Zvýšení kapacity pro sport.
- Možnost výběru z kvalitnější nabídky sportovních aktivit.
- Posílení aktivního trávení volného času a relaxace ve městě.
- Turisté budou mít o důvod více navštívit město Příbram.
- V souvislosti s realizací investičního projektu se očekává růst místní ekonomiky, zatraktivnění města, růstu cestovního ruchu.

4.3.6 Neocenitelné efekty – stínové a náhražkové ceny

Velká část nákladů a přínosů mohla být převedena na peněžní jednotky, neboť to vychází z jejich podstaty. Většina se týkala příjmů nebo výdajů – tržby, hrazené náklady apod. Zbylá část efektů je vyjádřena v jiné než peněžní hodnotě, a proto se musí za pomoci určitých stanovených nástrojů převést na jednotnou peněžitou hodnotu. Existuje-li trh

stanovující cenu takového efektu (produktu), lze podle něho produkt ocenit na základě tržní ceny. Bohužel existuje mnoho nákladů a přínosů, u kterých nelze faktor ocenění podle tržní hodnoty využít. Zbylé efekty lze stanovit za využití stínových a náhražkových cen.

Stínová cena se využije při ocenění statku, který neprochází trhem. Její podstatou jsou náklady obětované příležitosti výroby nebo spotřeby oceňovaného statku. Ocenění efektu podle stínové ceny:

Snížení počtu výjezdu IZS

Uskutečněním investice si město slibuje snížení počtu výjezdů složek IZS v letní sezóně k případům spojenými s letními radovánky.

Průměrný počet výjezdů složek IZS v minulém roce = 70. Investicí do aquaparku se předpokládá zvýšení jeho návštěvnosti, kde na bezpečnost lidí dbají plavčíci a zároveň nižší návštěvnost přírodních koupališť. Tudíž se předpokládá snížení výjezdů na 50.

Benefit ze 20 výjezdů IZS = počet neuskutečněných výjezdů * průměrný náklad na výjezd jedné posádky (1 h posádky = 2500 Kč + 35 Kč/km (průměrně 20 km)):

$$\text{Benefit} = 20 * (2\,500 + (35*20)) = 64\,000 \text{ Kč}$$

Benefit z neuskutečněných 20 výjezdů složek IZS činí ročně **64 000 Kč**. Z toho plyne, že se během 40 let může ušetřit až **2 560 000 Kč**.

Náhražková cena se snaží efekt ohodnotit odvozením ceny od jiného statku, pro který trh existuje. Mezi těmito statky musí existovat určitá souvislost. Ocenění efektu za pomoci náhražkové ceny:

Zvýšení nájmu v lokalitě okolo aquaparku

Díky rekonstrukci areálu vzroste návštěvnost aquaparku. Z toho důvodu se očekává zvýšení počtu zákazníků v přílehlých podnikatelských objektech (pohostinství, obchody). To bude mít za následek zvýšení nájmu v objektech určených pro podnikání.

Efekt ročního % navýšení zákazníků = zvýšení ročního nájmu v lokalitě okolo aquaparku – roční nájemné v jiné lokalitě ve městě

Vlivem investice se stane lokalita okolo Příbramského aquaparku lukrativnější pro podnikatelské subjekty.

4.3.7 Výpočet základních ukazatelů

Pro výpočet ukazatelů je stanovena 10 % diskontní sazba.

1. Cash flow

Cash flow označuje příjem nebo výdej peněžních prostředků. V praxi představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za určité období. Doba životnosti projektu se odhaduje na 40 let, a proto je pro areál aquaparku vypočítáno cash flow na 40 let dopředu od dokončení realizace projektu.

Tabulka 40 Cash flow

Cash flow	
Čas	Hodnota (Kč)
0.rok	- 5 300 000,-
1.rok	5 712 303,-
2.rok	6 333 535,-
3.rok	6 966 889,-
4.rok	7 663 577,-
5.rok	8 429 935,-
10.rok	13 576 495,-
20.rok	35 213 931,-
30.rok	91 335 868,-
40.rok	236 901 718,-
40.rok + zůstatková cena investice	536 901 718,-

Zdroj 44: Vlastní zpracování, 2023

Cash flow pro následující roky (3, 4, 5) je násoben hodnotou 1,1. Zůstatkovou cenou investice se rozumí odhadovaná cena realizace projektu 300 milionů korun.

2. Současná hodnota

Prvním krokem je výpočet budoucích hotovostních toků v následujících 40 letech. Celková současná hodnota je dána součtem všech budoucích hotovostních toků plynoucích z investice.

$$PV_1 = \frac{5\,712\,303}{(1 + 0,1)^1} = 5\,193\,003$$

$$PV_2 = \frac{6\,333\,535}{(1 + 0,1)^2} = 5\,234\,326$$

$$PV_3 = \frac{6\,966\,889}{(1 + 0,1)^3} = 5\,234\,326$$

$$PV_4 = \frac{7\,663\,577}{(1 + 0,1)^4} = 5\,234\,326$$

$$PV_5 = \frac{8\,429\,935}{(1 + 0,1)^5} = 5\,234\,326$$

.....

$$PV_{10} = \frac{13\,576\,495}{(1 + 0,1)^{10}} = 5\,234\,326$$

.....

$$PV_{20} = \frac{35\,213\,931}{(1 + 0,1)^{20}} = 5\,234\,326$$

.....

$$PV_{30} = \frac{91\,335\,868}{(1 + 0,1)^{30}} = 5\,234\,326$$

.....

$$PV_{40} = \frac{236\,901\,718}{(1 + 0,1)^{40}} = 5\,234\,326$$

$$PV_{40} = \frac{536\,901\,718}{(1 + 0,1)^{40}} = 11\,862\,805$$

$$PV_{\text{celková}} = 5\,193\,003 + (5\,234\,326 * 39) = \mathbf{209\,331\,717\,Kč}$$

$$PV_{\text{celková s zůstatkovou cenou investice}} = 5\,193\,003 + (5\,234\,326 * 38) + 11\,862\,805 = \mathbf{215\,960\,196\,Kč}$$

Současná hodnota projektu dosahuje hodnoty 209 331 717 Kč. Srovná-li se s hodnotou původní investice, která je 300 mil. Kč, je projekt z tohoto kritéria nevýhodný.

3. Čistá současná hodnota

Vypočítá se jako součet současné hodnoty budoucích hotovostních toků a hotovostního toku v nultém roce.

$$NPV = 209\,331\,717 - 300\,000\,000 = -90\,668\,283 - 5\,300\,000 = -95\,968\,283 \text{ Kč}$$

$$NPV = 215\,960\,196 - 300\,000\,000 = -84\,039\,804 - 5\,300\,000 = -89\,339\,804 \text{ Kč}$$

Čistá současná hodnota nabývá hodnoty $-95\,968\,283$ Kč. Má-li být projekt považován za přijatelný, je potřeba, aby hodnota čisté současné hodnoty byla vyšší jak 0. V tomto případě je čistá současná hodnota plynoucí z investice hluboce v záporných číslech, a proto je z tohoto hlediska projekt nepřijatelný.

4. Vnitřní výnosové procento

Hodnota vnitřního výnosového procenta je stanovena na 10 %.

$$IRR = 10 \%$$

$$0 = -300\,000\,000 + 5\,712\,303/(1+IRR)^1 + \dots + 236\,901\,718/(1+IRR)^{40}$$

IRR = nerelevantní hodnota

Investice je mnohonásobně vyšší než výnosy v jednotlivých letech. Proto v tomto případě nelze vypočítat hodnotu, která by byla relevantní.

5. Doba návratnosti

Dynamická doba návratnosti

$$T = \frac{300\,000\,000}{\frac{209\,331\,717}{40}} = 57,3 \text{ let}$$

Statická doba návratnosti

$$T = \frac{300\,000\,000}{\frac{236\,901\,718}{40}} = 50,6 \text{ let}$$

Statická doba návratnosti se započítanou zůstatkovou cenou

$$T = \frac{300\,000\,000}{\frac{536\,901\,718}{40}} = 22,35 \text{ let}$$

Kritérium se počítalo ve třech variantách. Dynamická doba návratnosti vychází na 57,3 let. Statická doba návratnosti nabývá hodnoty 50,6 let. Počítá-li se s dobou životnosti projektu 40 let, přesáhly obě výše zmíněné doby návratnosti tuto hodnotu. Poslední počítaná statistická doba návratnosti se započítanou zůstatkovou cenou, při které se na konci životnosti investice připočte počátečních 300 mil. Kč. V tomto případě se doba návratnosti

rovná hodnotě 22,35 let a jako jediná nepřekračuje předpokládanou dobu životnosti projektu 40 let.

4.3.8 Interpretace výsledků

Investiční varianta dosahuje kladného salda rozpočtu nového areálu aquaparku. V prvních letech bude hospodařit s přebytkem 6 mil. Kč. Stávající stav aquaparku ročně vykazuje ztrátu okolo 6 mil. Kč a při zachování současného stavu se počítá s narůstajícími náklady na provoz v následujících letech.

Přírůstková metoda pracuje s újmy a přínosy investičního projektu. Přínosy převyšují újmy (náklady) projektu v celkové hodnotě 11-12 mil. Kč.

Původní cena investice dosahuje předpokládaných 300 mil. Kč a doba životnosti nového areálu se odhaduje na 40 let. Současná hodnota projektu vykazuje částku 209 mil. Kč. Čistá současná hodnota se pohybuje na částce – 96 mil. Kč. Z pohledu vnitřního výnosového procenta vychází nerelevantní hodnoty z důvodu mnohonásobně vyšší investované částky, než generují výnosy aquaparku v jednotlivých letech. Doba návratnosti se počítala ve více variantách. Dynamická doba návratnosti přesahovala životnost projektu o 17 let. Statická doba návratnosti přesahovala životnost projektu o 11 let. Ve třetím případě se u statické doby návratnosti zahrnuje do výpočtu zůstatková cena investice 300 mil. Kč a vyšla hodnota 22 let. Pouze v tomto případě nepřekročila doba návratnosti životnost projektu.

4.3.9 Citlivostní analýza

Výsledky vypočítaných ukazatelů se interpretují tak, že investice není doporučena k realizaci, a proto je zbytečné citlivostní analýzu provádět. Z výsledků je patrné, že návratnost investice v predikované době životnosti projektu není reálná. Na druhou stranu neocenitelné a společenské efekty jsou přesným opakem finančních. Společně se současným havarijním stavem aquaparku je zřejmé, že pro Příbram je investice do tohoto projektu více než potřebná a jiným způsobem neřešitelná.

4.3.10 Analýza nákladů a přínosů v užší verzi

Plusové efekty investičního projektu

S realizací projektu je spojeno mnoho kladných efektů. S novým areálem aquaparku vzroste cena vstupného a služeb poskytovaných aquaparkem. Areál se obohatí o novou relaxační zónu a fitness centrum, která doposud v nabídce chyběla. S rozšířením aquaparku

a lepší nabídkou kvalitnějších služeb se počítá se zlepšením v oblasti aktivního života obyvatel.

Investice do aquaparku přinese zvýšenou poptávku v oblasti cestovního ruchu. Dominantou města v oblasti cestovního ruchu by se mohl stát nový aquapark, který svým moderním vzhledem a novými službami překoná konkurenty v okolí. Nejdůležitějším přínosem investice se stane ziskovost areálu, který se v současné době pohybuje v roční ztrátě zhruba šesti milionů korun. Peníze, kterými musí v současné době město dotovat záporný rozpočet aquaparku, bude moc využít na jiné potřebné věci ve městě.

Jako poslední kladný efekt se uvádí celkový společenský profit plynoucí z realizace investičního projektu. Mimo zlepšení ekonomické situace a zastaralého stavu aquaparku přinese realizace projektu mnoho nových návštěvníků do města, kteří využijí služeb i od jiných podnikajících subjektů ve městě. Investice do projektu přivede splnění cílů, které si město od rekonstrukce aquaparku slibuje.

Mínusové efekty investičního projektu

Investice sebou nese i jisté mínusové efekty. Prvním z nich je vysoký finanční náklad investice. Projekt bude město stát zhruba 300 milionů Kč. Druhý faktor spočívá ve výpočtu základních ukazatelů, které ukazují na neefektivnost investice z finančního pohledu.

4.4 Financování investičního záměru

Tato část práce se zabývá problematikou financování investičního projektu města Příbram. Do úvahy jsou zahrnuty tři varianty, ve kterých se kalkuluje s vlastními finančními zdroji města, bankovním úvěrem a finančními zdroji z dotačního programu.

1. Varianta: Financování z vlastních zdrojů

První varianta počítá s financováním celého projektu městem Příbram, které by financovalo svými naspořenými finančními rezervami z posledních let. Město má připraveno na projekt až 350 milionů korun, které je ochotno investovat. Projekt má stát 300 až 350 milionů korun.

Příbram plánuje s uvolněním 150 mil. Kč v prvním roce a dalších 150 mil. Kč v roce druhém. V případě potřeby město počítá s uvolněním dalších 50 mil. Kč. Tento harmonogram je čistě orientační a rozdělený do doby dvou let, po kterou rekonstrukce bude trvat. Město bude vyplácet faktury po odvedení práce, tudíž se může vyčerpat v jednom či druhém roce více nebo méně peněz. Město se tímto problémem nezabývá, protože má dostatečný obnos peněz na zaplacení celé investice již v prvním roce.

2. Varianta: Vlastní zdroje + bankovní úvěr

Město zvažuje ve druhé variantě o spolufinancování projektu bankovním úvěrem. Vlastními zdroji by město financovalo 2/3 a zbylou 1/3 nákladů by pokryl bankovní úvěr.

Tabulka 41 Druhá varianta financování

2. Varianta financování	
Vlastní zdroje	200 mil. Kč
Výše bankovního úvěru	100 mil. Kč
Doba splácení	8 let
Úroková sazba	6 %
Měsíční splátka	1 314 143 Kč
Roční splátka	15 769 716 Kč
Navýšení úvěru	26 157 728 Kč

Zdroj 45: Vlastní zpracování, 2023

Při využití této varianty by město zaplatilo během 8 let 26 mil. Kč navíc na úrocích.

Rozpočet města Příbram na investice a opravy se pohybuje okolo 170 mil. Kč ročně. V posledních letech stoupl nárůst peněz na investice o 141 %. V souhrnu Příbram disponuje majetkem na investice a opravy ve výši více jak 500 mil. Kč. Je to dáno nižším počtem provedených investic v posledních letech. (Příbram, 2022)

3. Varianta: Vlastní zdroje s využitím dotace z programu „Výstavba standardizované sportovní infrastruktury“

Sportovní infrastruktura v České republice je podle Národní sportovní agentury značně zastaralá a vykazuje kvantitativní i kvalitativní nedostatky. Většina současně využívaných zařízení byla vystavěna před rokem 1989 a vykazuje stáří v průměru 49 let. Kvalitní sportovní zařízení jsou přitom důležitá pro výkon pohybových aktivit obyvatelstva a je nutné, aby se tento stav změnil a sportovní zařízení prošla modernizací a byla dobudována. Proto Národní sportovní agentura přišla s programem „Výstavby standardizované sportovní infrastruktury“. Program podporuje výstavbu sportovních zařízení zaměřených na halové míčové hry, tréninkový zimní stadion a plavecký bazén o délce 25 m. Celkem se z programu podpoří 24 projektů – 12 hal pro míčové sporty, 6 zimních stadionů a 6 plaveckých bazénů o délce 25 m. Na podporu jednoho plaveckého bazénu připadá dotace 90 milionů korun.

V případě získání dotace by město uhradilo 210 mil. Kč z vlastních zdrojů a 90 mil. Kč by získalo v rámci programu výstavby standardizované sportovní infrastruktury.

5 Zhodnocení a doporučení

V praktické části byla provedena CBA analýza aquaparku nacházejícího se ve městě Příbram. Celková hodnota investice se pohybuje okolo 300 milionu korun. Z pohledu vypracované finanční analýzy vyplynulo jasné doporučení projekt nerealizovat, a to z důvodu špatných výsledků zkoumaných ukazatelů, které se nacházejí daleko od svých ideálních hodnot. Současná hodnota projektu vykazuje částku 209 mil. Kč. Čistá současná hodnota se pohybuje na částce – 96 mil. Kč. Z pohledu vnitřního výnosového procenta vychází nerelevantní hodnoty z důvodu mnohonásobně vyšší investované částky, než generují výnosy aquaparku v jednotlivých letech. Doba návratnosti se počítala ve více variantách. Dynamická doba návratnosti přesahovala životnost projektu o 17 let. Statická doba návratnosti přesahovala životnost projektu o 11 let. Ve třetím případě se u statické doby návratnosti zahrnula do výpočtu zůstatková cena investice 300 mil. Kč a vyšla hodnota 22 let. Pouze v tomto případě nepřekročila doba návratnosti životnost projektu. Příčina špatných výsledků spočívá ve vysoké počáteční hodnotě investice tři sta milionů korun, kterých areál aquaparku nedokáže svými příjmy během životnosti investice dosáhnout. Jelikož se aquapark nachází ve vlastnictví města, nelze problém nízkých příjmů vyřešit vyšším zvýšením ceny vstupného. Město chce mít aquapark cenově dostupný pro své občany, sportovní kluby, seniory a pro školní výuku plavání.

Po provedení finanční analýzy byly zkoumány společenské přínosy a dopady investičního záměru. Realizace investice by přinesla prodloužení životnosti aquaparku o dalších čtyřicet let a areál by generoval provozní zisk. Ocenitelným přínosem by se stala úspora za výjezdy složek integrovaného záchranného systému k přírodním koupalištím v letním období. Přilákáním nových návštěvníků by se zvedl cestovní ruch ve městě a oblast okolo aquaparku by se stala lukrativnější pro podnikatele. Mezi nekvantifikovatelné faktory investičního projektu se řadí zlepšení zdravotního stavu obyvatel, zvýšení cestovního ruchu, kvalitnější nabídka sportovních aktivit a posílení aktivního trávení volného času.

Pro identifikaci silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb spojených s realizací projektu, je využita metoda SWOT analýzy. SWOT analýza je jednou ze základních metod strategického plánování a používá se jako nástroj k hodnocení situace projektu. Obsahem SWOT analýzy je rozdělení do čtyř kvadrantů označované jako silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby. Vnitřní faktory zachycují horní dva kvadranty – silné a slabé stránky,

kteře jsou ovlivnitelné. Vnější faktory mapují spodní kvadranty – příležitosti a hrozby, které vznikají působením vlivů makroekonomického prostředí.

Tabulka 42 SWOT matice

	Pozitivní	Negativní
Vnitřní faktory	<p><u>Silné stránky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + využití pro školy a sportovní kluby + areál ve vlastnictví města + proškolený personál + zkušenost s provozem areálu + dostatek finančních prostředků na realizaci projektu 	<p><u>Slabé stránky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysoké investiční náklady - zajištění kapacity parkovacích míst
Vnější faktory	<p><u>Příležitosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> + zvýšení cestovního ruchu ve městě + získání nových zákazníků + podpora zdravotních pojišťoven 	<p><u>Hrozby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - každoroční růst nákladů (energie, mzdy) - nepředvídatelné riziko

Zdroj 46: Vlastní zpracování, 2023

Velkou předností projektu je zkušenost města s provozem aquaparku, proškolený dosavadní personál a dostatek finančních prostředků. Příležitostí se stává zvýšení návštěvnosti města, která by sebou přinesla ekonomické obohacení i jiným subjektům podnikajících ve městě. Aquapark by se tak stal vedle Svaté Hory a Hornického muzea další dominantou města a podporovatele cestovního ruchu. Naopak mezi negativní aspekty se zcela jistě řadí vysoké investiční náklady, vypořádáním se zajištěním dalších parkovacích míst a zvýšení nákladů na údržbu celého areálu.

Možnosti, jak město může financovat investiční projekt je hned několik. První vhodnou variantou se nabízí využití vlastních zdrojů na uhrazení veškerých nákladů spojených s realizací projektu. Druhou nabízející se možností financování projektu je kombinace vlastních zdrojů a bankovního úvěru. Dvě třetiny, tedy 200 mil. Kč, by město uhradilo ze svých zdrojů a zbylých 100 milionů by tvořili zdroje poskytnuté z bankovního úvěru. Zde by došlo k přeplacení 26 milionů korun na úrocích. Poslední zamýšlenou variantou je využití dotace z vypsaného dotačního programu od Národní sportovní agentury, při které se přiděluje 90 milionů korun na výstavbu plaveckého bazénu. Zbylých 210 milionů

korun by uhradilo město z vlastních zdrojů. Z nabízených variant financování projektu se dochází k závěru, že plusovým bodem k doporučení projektu je vypsaný dotační program, při kterém by město mohlo dosáhnout na dotaci 90 milionu korun. Zároveň by město do projektu vložilo pouze 210 milionů korun, a to je částka, při které by se finanční návratnost projektu pohybovala okolo nulové hodnoty na místo současné 90 milionové ztrátě. Investice by se tak při využití této formy financování stala pro město jen minimálně ztrátová.

V případě, kdy má město vytvořené vysoké finanční rezervy na celý projekt a možnost podat žádost o devadesáti milionovou dotaci, by neměla být brána v úvahu varianta financování za pomoci úvěru, kde by došlo k přeplacení přes 26 milionů korun na úrocích.

Z pohledu finanční stránky vychází závěr investiční záměr města nedoporučit. Na druhou stranu díky dlouhodobému vytváření finančních rezerv města na realizaci investic se situace mění. Žalostný stav aquaparku a značné společenské přínosy převažují negativní finanční stránku projektu a podněcují k doporučení realizace investičního záměru města.

6 Závěr

Tato diplomová práce se věnovala hodnocení plánovaného investičního záměru města Příbram, se zaměřením na rekonstrukci a rozšíření stávajícího aquaparku ve městě, jeho financováním a společenským dopadem na město.

V teoretické části se obecně popsala územní samospráva v České republice s bližší charakteristikou obce a jejího rozpočtu. Část práce se zabývala investičním rozhodováním obce a financováním veřejných investičních projektů.

Na začátku praktické části bylo charakterizováno město Příbram, jeho demografický vývoj a současný strategický plán rozvoje. Následně se zaměřuje na finanční analýzu dat z rozpočtu v období let 2018-2021, přičemž byl kladen důraz na příjmovou stránku rozpočtu. Poté byly vypočteny poměrové ukazatele, aby pomohly zhodnotit celkové finanční zdraví města. Nutno podotknout, že město již několik let disponuje zdravým rozpočtem a v současné době není zatíženo žádným dlouhodobým ani krátkodobým úvěrem.

Následující část práce byla zaměřena na představení investičního záměru města Příbram. V obci se nachází zastaralá budova aquaparku, na jehož rekonstrukci a rozšíření se zaměřuje samotný investiční projekt. Hodnocení projektu bylo provedeno z finančního a společenského hlediska. Výsledky finančních ukazatelů vypověděly jasnou nevhodnost projektu. Z hlediska společenského shledal projekt přínos hlavně ve zlepšení zdravotního stavu obyvatel, zvýšení cestovního ruchu ve městě, kvalitnější nabídky sportovních aktivit a posílení aktivního trávení volného času obyvatel. Důležitým aspektem, který podporuje realizaci investičního záměru je již až havarijní současný stav aquaparku, a tedy neodkladná nutnost problém aquaparku vyřešit.

V poslední části práce bylo řešeno financování investičního záměru. Jelikož město disponuje vysokými finančními rezervami ve svém rozpočtu, první varianta financování vychází z úhrady celé částky investice z vlastních zdrojů. Další variantou je získání dotace z programu výstavby standardizované sportovní infrastruktury, který vypsala Národní sportovní agentura. V rámci dotace je možné dosáhnout částky 90 milionů korun na výstavbu plaveckého bazénu o délce 25 metrů. Varianta financování za pomoci využití úvěru je při možnosti dvou předešlých variant nejméně ekonomicky výhodná, a proto není doporučena za vhodnou k financování projektu.

Závěrem tedy vyplývá, že po upuštění od finanční nevýhodnosti investičního záměru je potřeba zdůraznit prospěšnost krytých vodních bazénů v obcích. Poskytují zázemí pro

relaxaci, vodní sporty, aktivní pohyb seniorů, ale také zabezpečují výuku plavání pro základní školy. Vzhledem k vysokému množství vlastních finančních zdrojů města Příbram by měla při rozhodnutí o realizaci investičního záměru převládnu úvaha veřejného zájmu nad zájmem hospodárného investování a projekt aquaparku realizovat.

7 Zdroje

- BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-2908-4.
- BOARDMAN, A. E.: et. al.: *Cost-benefit analysis: concepts and practice*. New Jersey: Prentice Hall, Inc., 2001. ISBN 0-13-087178-8.
- ČEŠKOVÁ, Magdalena a Jan KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, 2011. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-638-9.
- FOTR, J., SOUČEK, I. *Investiční rozhodování a řízení projektů*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3293-0.
- HEJDUKOVÁ, P. *Veřejné finance: teorie a praxe*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-298-4.
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-28-1.
- LORENC, Jiří a Jana KAŠPÁRKOVÁ. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2015: pro územní samosprávné celky*. Polešovice: M LORDY, [2015].
- MAAYTOVÁ, A. -- OCHRANA, F. -- PAVEL, J. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5561-8.
- MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. *Nákladově užitkové metody* [online]. 2017 [cit. 2022-08-08]. Dostupné z: https://www.kyjovske-slovacko.com/sites/default/files/informace-soubory/2017/05/prirucka_nakladove_uzitkove_metody_skripta_7b15b693.pdf
- OCHRANA, F. *Nákladově užitkové metody ve veřejném sektoru*. Praha: Ekopress, 2005. ISBN 80-86119-96-3.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Rozpočet obce*. Časopis pro právní vědu a praxi. 2001, 389-397.
- PEKOVÁ, J. -- PILNÝ, J. -- JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-052-1.
- POLÁCH, Jiří. *Reálné a finanční investice*. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-436-0.

POMAHAČ, Richard, 2013. *Veřejná správa*. V Praze: C.H. Beck. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-740-0447-3

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

SIEBER, P., *Analýza nákladů a přínosů. Metodická příručka, verze 1.4*. MMR, Praha, 2004.

PEKOVA, J. *Veřejné finance úvod do problematiky*. 4., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, a. s. 2008. 580 s. ISBN 978-80-7357-358-4

Právní normy

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). In: Sbíрка zákonů. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO. Zákon č. 243/200 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: Sbíрка zákonů. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>

ČESKO. Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích. In: Sbíрка zákonů. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

ČESKO. Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích. In: Sbíрка zákonů. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>

Elektronické zdroje

Časové řady věkového složení obyvatel za vybraná města střeđočeského kraje. *Český statistický úřad* [online]. ČSÚ [cit. 2023-01-10]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/casove_rady_vekoveho_slozeni_obyvatel_za_vybrana_mesta_stredoceskeho_kraje

Dotace EU. Informace o fondech [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj. [cit. 2022-08-10]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>

Město Příbram srovnávací analýza 2020. *Příbram* [online]. Příbram.eu [cit. 2023-01-19]. Dostupné z: <https://pribram.eu/files/post/100858/P%C5%99%C3%ADbram%20-%20Srovn%C3%A1vac%C3%AD%20anal%C3%BDza%202020.pdf>

Megaprojekt za 350 milionu korun. *Příbramský deník* [online]. Pribramsky.denik.cz [cit. 2023-02-8]. Dostupné z: https://pribramsky.denik.cz/zpravy_region/foto-megaprojekt-za-350-milionu-korun-pribram-chysta-rekonstrukci-aquaparku-2022.html

Ministerstvo financí České republiky. Monitoring hospodaření územních samosprávných celků [online]. 20.8.2018 [cit. 2022-08-16]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>

Příbram – predikce 2020 až 2022. *Příbram* [online]. Příbram.eu [cit. 2023-01-19]. Dostupné z: <https://pribram.eu/files/post/101106/Pribrampredikce%20DP%202020az22%20Cityfinance%20Tesar%2012-09-2020.pdf>

Rekonstrukce aquaparku v Příbrami. *Aquapark Příbram* [online]. Aquapark.pribram.eu [cit. 2023-01-21]. Dostupné z: <https://aquapark.pribram.eu>

Rekonstrukce aquaparku Příbram. *Mosler* [online]. 2019 [cit. 2023-01-24]. Dostupné z: https://mosler.cz/pbfuk/wp-content/uploads/aquaparkPB_prezentace_porada.pdf

Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí. Ministerstvo vnitra ČR [online]. 2018 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci.aspx>

Strategický plán rozvoje města Příbram 2022–2030. *Příbram* [online]. Příbram.eu [cit. 2023-1-18]. Dostupné z: https://pribram.eu/files/post/104311/SPRM_N%C3%A1vrhov%C3%A1%20%C4%8D%C3%A1st.pdf

Výstavba standardizované sportovní infrastruktury. *Agenturasport.cz* [online]. 2020 [cit. 2023-02-24]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2020/12/Program-Vystavba-standardizovane-sportovni-infraskuktury-2020-2024.pdf>

Závěrečný účet. *Příbram* [online]. Příbram.eu [cit. 2023-01-19]. Dostupné z: <https://pribram.eu/mestsky-urad/odbory-meu/ekonomicky-odbor/vysledky-hospodareni.html>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů, rovnic a zkratek

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1	Schéma příjmů územních rozpočtů	26
Obrázek 2	Struktura výdajů územního rozpočtu	30
Obrázek 3	Návrh nového areálu aquaparku v Příbrami	48

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1	Běžný rozpočet	25
Tabulka 2	Kapitálový rozpočet	26
Tabulka 3	Počet obyvatel města Příbram	38
Tabulka 4	Finanční analýza	40
Tabulka 5	Rozdělení daňových příjmů	41
Tabulka 6	Meziroční růst příjmů	42
Tabulka 7	Celkové příjmy na obyvatele	42
Tabulka 8	Daňové příjmy na obyvatele	42
Tabulka 9	Podíl daňových příjmů na celkových příjmech	43
Tabulka 10	Vlastní příjmy na obyvatele	43
Tabulka 11	Celkové výdaje na obyvatele	43
Tabulka 12	Běžné výdaje na obyvatele	43
Tabulka 13	Kapitálové výdaje na obyvatele	44
Tabulka 14	Saldo rozpočtu na obyvatele	44
Tabulka 15	Podíl salda na rozpočtu na celkových příjmech	44
Tabulka 16	Ukazatel samofinancování běžných výdajů vlastními příjmy	45
Tabulka 17	Podíl kapitálových výdajů a kapitálových příjmů	45
Tabulka 18	Výše dluhu na obyvatele	45
Tabulka 19	Výše dluhu k celkovým příjmům	45
Tabulka 20	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	46
Tabulka 21	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	46
Tabulka 22	Celková likvidita	46
Tabulka 23	Odhad nákladů	49
Tabulka 24	Náklady nulové a investiční varianty	50
Tabulka 25	Výnosy nulové a investiční varianty	51

Tabulka 26	Průměrné vstupné.....	51
Tabulka 27	Zisk / ztráta	52
Tabulka 28	Přírůstkové újmy – spotřeba energií	53
Tabulka 29	Přírůstkové újmy – mzdové náklady.....	53
Tabulka 30	Přírůstkové újmy – ostatní náklady.....	54
Tabulka 31	Přírůstkové přínosy – plaveckého bazénu.....	54
Tabulka 32	Přírůstkové přínosy – pronájem bazénových drah.....	55
Tabulka 33	Přírůstkové přínosy – relaxační svět	55
Tabulka 34	Přírůstkové přínosy – saunový svět	56
Tabulka 35	Přírůstkové přínosy – masáže	56
Tabulka 36	Přírůstkové přínosy – letní areál	57
Tabulka 37	Přírůstkové přínosy – občerstvení.....	57
Tabulka 38	Přírůstkové přínosy – ostatní tržby	58
Tabulka 39	Přírůstkové přínosy – fitness centrum.....	58
Tabulka 40	Cash flow	61
Tabulka 41	Druhá varianta financování.....	66
Tabulka 42	SWOT matice.....	69

8.3 Seznam grafů

Graf 1	Vývoj příjmů a výdajů města Příbram.....	41
--------	--	----

8.4 Seznam rovnic

Rovnice 1	Čistý současný přínos	13
Rovnice 2	Efektivnost vložené peněžní jednotky	13
Rovnice 3	Současná hodnota	15
Rovnice 4	Čistá současná hodnota	15
Rovnice 5	Vnitřní výnosové procento.....	15
Rovnice 6	Doba návratnosti	16
Rovnice 7	Index rentability	16
Rovnice 8	Hospodaření obce	22
Rovnice 9	Efektivnost nákladů	33

8.5 Seznam zkratek

CMA – Cost-minimum analysis

CEA – Cost-effectiveness analysis

CUA – Cost utility analysis

CBA – Cost-benefit analysis

BOOT – Build-Own-Operate-Transfer

PPP – Public Private Partnership